

JAZZFLITS NUMMER 415

11 MAART 2024

IN DIT NUMMER:

1 **BERICHTEN**

4 **JAZZ OP PAPIER**

Jutta Hipp

5 **JAZZ OP DE PLAAT**

The Fried Seven, Edson Ensemble,
Susanne Alt, Christian Marien e.a.

10 **JAZZ OP HET PODIUM**

Dareyn, Marmoucha Orchestra

EN VERDER (ONDER MEER):

14 Body and soul (Ruud Bergamin)

16 Rob Madna (Eric Ineke)

19 Graf van Bud Powell (Jaap vd Klomp)

21 Rudy Van Gelder (Erik Carrette)

20,5 JAAR JAZZFLITS

01 09 2003 - 01 03 2024

JF 416 KOMT 25 MAART UIT

BERICHTEN

Maastricht Jazz Awards 2024 voor Elliot (jury) en Loes+ (publiek)

De formatie Elliot heeft de Maastricht Jazz Award 2024 gewonnen. De finale van dat jaarlijkse concours vond op 1 maart in theater Kumulus in Maastricht plaats. Elliot bracht een muzikale mix van J.S. Bach, Bulgaarse stemmen en vrije improvisatie. De jury was vervoerd door 'de unieke mix van tenorsaxofoon, trompet, bas en gitaar'. Aan het jaarlijkse concours kunnen studenten en alumni (van de afgelopen vijf jaar) van het Conservatorium Maastricht deelnemen. De finalisten werden deze keer geselecteerd door een jury bestaand uit Frank Bolder, Pieter Schoonderwoerd en Babs van Bree. De andere finalisten waren Loes+, Jonas Blume-First Words en Triana y Luca. Winnaar Elliot krijgt 1.000 euro, een coachingstraject en mag deelnemen aan de Vlaamse B-Jazz International Contest 2024. Loes+ maakte met elektronisch beïnvloede jazz de meeste indruk bij de bezoekers en kwam als winnaar van de Publieksprijs, en daarmee 500 euro, uit de bus.

(voor foto's van de finale zie pag. 13)

Soweto Kinch krijgt dagelijks jazzprogramma op BBC Radio 3

Vanaf 1 april is saxofonist Soweto Kinch op weekdagen dagelijks op de klassieke radiozender BBC3 te beluisteren als presentator van het nieuwe programma 'Round Midnight'. Het programma duurt een uur en start om 23.30 uur Britse tijd. Kinch zal 'the best in jazz' presenteren, met nadrukkelijk aandacht voor Britse jazzmusici.

ia77

JazzFlits

ONAFHANKELIJK JAZZPERIODIEK SINDS 2003

BIMPRO VRAAGT 8 MAART AANDACHT VOOR ONDERGESCHIKTE POSITIE JAZZVROUWEN

Bimpro-voorzitter Fleurine voor een 'sheet' met de namen van 65 vrouwelijke verenigingsleden. (Foto: Joke Schot)

Musici, docenten, directeuren, studenten, vakbondsleden, journalisten, boekers en uitgevers waren 8 maart, de Internationale Vrouwendag, bijeen in Utrecht om te discussiëren over seksongelijkheid, rolmodellen, barrières en discriminatie in de jazz. Vrouwelijke musici hebben een ondergeschikte positie en dat moet beter, was de boodschap van de middag in TivoliVredenburg, die met het motto 'Transition to Equality' door Bimpro-voorzitter Fleurine was georganiseerd.

De internationale jazzwereld lijdt aan zware bloedarmoede en in Nederland bestaat een eenzijdige opleidingscultuur die wordt gedomineerd door mannen, zo viel te horen. Ook werd opgemerkt dat het gros van de vrouwen in de jazz zangeres is. Hun rol en positie zijn wezenlijk anders dan die van instrumentalisten. Bij instrumentalisten geldt nog altijd de 'bebop-norm' die voorschrijft dat spelen snel en hard moet gebeuren en dat de hoeveelheid geproduceerde noten als het absolute hoogtepunt moet worden gezien. Het bovenstaande klinkt wellicht gechargeerd, maar cijfers onderbouwen het beeld. Vrijwel alle docenten die een hoofdvak jazz geven op de negen conservatoria die Nederland rijk is, is man. Naast de zangafdelingen zijn er maar drie vrouwen die een hoofdvakdocent op een instrument [vervolg op de volgende pagina linksboven...](#)

doceren. Er is ook sprake van leeftijdsdiscriminatie, want de werkgelegenheid voor vrouwen boven de 51 jaar ligt op 0,3% tegenover 23% voor mannen. Tevens werd gewezen op de matige kwaliteit van het overige muziekonderwijs in Nederland, waardoor het opleidingsniveau van beginnende Nederlandse conservatoriumstudenten tekortschiet in vergelijking met buitenlandse studenten, die zo'n 80% van de populatie uitmaken. Er is sprake van seksisme in alle toonaarden, zo werd geconstateerd en veel sprekers in de panels en in de zaal waren het erover eens dat er moet worden geijverd aan het wegwerken van achterstanden en het verwezenlijken van daadwerkelijke emancipatie, want het is de hoogste tijd voor een visie gebaseerd op gelijkheid, transparantie en ruimte voor absolute artistieke vrijheid en diversiteit.

Roland Huguenin

Rotterdam Promotieprijs voor North Sea Jazz Festival

Het North Sea Jazz Festival heeft de Rotterdam Promotieprijs 2024 ontvangen. "Muziek verbindt al eeuwenlang; het NN North Sea Jazz Festival onderstreept de eindeloze drang van de stad Rotterdam om het leven kleurrijk te genieten", aldus een citaat uit het juryrapport Stichting Promotieprijs Rotterdam. De prijsuitreiking door burgemeester Aboutaleb vond op 27 februari plaats in het Rotterdamse stadhuis. De promotieprijs wordt sinds 1971 toegekend aan een persoon of organisatie die veel heeft bijgedragen aan het bevorderen van de bekendheid en de goede naam van Rotterdam.

Bram Stadhouders op pad met Arve Henriksen

Gitarist Bram Stadhouders geeft drie speciale concerten (13, 14 maart en 13 april) met de Noorse trompettist Arve Henriksen. Het eerste is in Paradox, Tilburg, waar Stadhouders in het kader van zijn 'Seances'-sessies twee keer per jaar een internationale gast mag uitnodigen. Het tweede concert, in Nijmegen, vindt plaats in een professionele opnamestudio. Het resultaat wordt in een gelimiteerde oplage uitgebracht op vinyl. Het aprilconcert is in het Orgelpark in Amsterdam: "In het Orgelpark maak ik gebruik van de fantastische kerkorgels en draaiorgels die daar staan, en bedien deze via MIDI-gitaartechnologie. Arve zal zijn prachtige klankkleur en elektronica hieraan toevoegen", zo meldt Stadhouders Jazzflits.

Bob Mintzer dirigeert. (Foto: Robert Cifarelli)

VINCE MENDOZA EN BOB MINTZER VERLENGEN CONTRACT BIJ WDR BIG BAND

Chef-dirigent Bob Mintzer en vaste gastdirigent en 'composer in residence' Vince Mendoza blijven in die functie nog tot en met 2027 aan de WDR Big Band verbonden. Hun lopende contracten zijn andermaal met drie jaar verlengd. Mintzer en Mendoza hebben sinds het seizoen 2016-2017 de artistieke leiding van het orkest van de Duitse publieke omroep WDR.

Tom Buhrow, algemeen directeur van de WDR is blij dat de twee hebben bijgetekend, zo meldt een persbericht: "Dankzij hun geweldige werk staat onze bigband wereldwijd hoog aangeschreven." Mintzer noemt het een grote eer dat hij nog drie jaar mag blijven: "Ik ben vereerd dat ik ben gevraagd mijn contract bij de fantastische WDR Big Band te verlengen. Ik geloof dat we de afgelopen bijna tien jaar een solide relatie hebben opgebouwd met een onderscheidend geluid en ik kijk ernaar uit om te zien hoe het verder gaat." Mendoza is verheugd dat hij ook als componist aan het orkest verbonden kan blijven: "Ik kijk uit naar nog veel meer mogelijkheden om verhalen via muziek te vertellen."

Nalatenschap Wolfgang Dauner naar Württembergische Landesbibliothek

De Württembergische Landesbibliothek in Stuttgart heeft de nalatenschap van de Duitse pianist Wolfgang Dauner (1935-2020) verworven. Dauner was een belangrijke pionier van de Duitse jazz. Hij maakte in 1963 internationaal naam met zijn Wolfgang Dauner Trio, dat zich met free jazz manifesteerde, en was in 1975 een van de oprichters van het United Jazz + Rock Ensemble (met verder trombonist Albert Mangelsdorff, trompettist Ack van Rooyen, saxofonist Charlie Mariano, bassist Eberhard Weber en gitarist Volker Kriegel). De bibliotheek verwerft onder meer een studio met Bösendorfer-vleugels, synthesizers, muzikspelers en computers van verschillende generaties. Verder krijgt men muzikale manuscripten van zijn werken en schetsen, grafische bladen, geluids- en video-opnamen, posters, foto's en andere getuigenissen van zijn leven, zoals de 'Medal of Merit' van de deelstaat Baden-Württemberg. De regering daarvan droeg financieel bij aan de overname van de erfenis.

Heeft u jazznieuws? Stuur het ons: jazzflits@gmail.com.

NJA vervolgt Paradiso-cd-reeks met album van Clifford Jordan

Het Nederlands Jazz Archief vervolgt eind maart de 'Jazz in Paradiso'-cd-reeks met een album van saxofonist Clifford Jordan, getiteld 'Beyond Paradiso 1969 - 1970'. Er staat twee sessies op. De eerste is van 10 september 1969 toen Jordan in Paradiso zou spelen, maar het gebouw door omstandigheden gesloten was. Jordan wijkt uit naar de Vara-studio, waar een sessie met Cees Slinger (piano), Ruud Jacobs (bas), Han Bennink (drums) en Steve Boston (percussie) wordt opgenomen. Op 3 juni 1970 staat Jordan dan wel in Paradiso, samen met weer Cees Slinger, Jacques Scholz (bas) en Marin van Duynhoven (drums). De cd van het album bevat beide sessies. Op vinyl staat alleen de studiosessie.

Teus Nobel komt op 25 maart naar Alkmaar. (Foto: Tom Beetz)

Bettina Bohle. (Foto: Lena Ganssmann)

Bettina Bohle nieuwe directeur Jazzinstitut Darmstadt

Bettina Bohle is de nieuwe directeur van het Jazzinstitut Darmstadt, het grootste Europese jazzarchief en documentatiecentrum. Ze is de opvolger van Wolfram Knauer, die het instituut in 1990 stichtte en sindsdien leidde. Het instituut begon als een plek voor het archief van de Duitse jazzjournalist Joachim Ernst Berendt, maar is inmiddels wereldwijd bekend. "As Director of the Jazzinstitut Darmstadt, I will work to further strengthen the significance of jazz and improvised music as an important voice in general cultural debates. I also want to link jazz more closely with other social issues", aldus Bohle in een persbericht. Bohle heeft diverse publicaties over jazz op haar naam staan en was in diverse functies werkzaam in de Duitse jazzscene.

EERSTE LUSTRUM ALKMAARS JAZZ CAFÉ GEVIERT MET HANS DULFER EN TEUS NOBEL

Het eerste lustrum van het Jazz Café in theater De Veste wordt op maandagavond 25 maart groots gevierd. Voor het jubileumconcert komen zanger-pianist Ruben Hein, zangeres Laura Fygi, saxofonist Hans Dulfer, gitarist Anton Goudsmit, trompettist Teus Nobel, violiste Julia Philipps, pianist Rob van Bavel, pianist Folkert Oosterbeek en saxofonist Gideon Tazelaar naar Alkmaar.

Initiatiefnemers Marc Schenk en Kasper Kalf zijn 'supertrots', vertellen ze op 28 februari op alkmaarcentraal.nl. De drummer en bassist zetten de reeks in 2018 op poten omdat het jazzaanbod in Alkmaar en omgeving in hun ogen te wensen overliet. Ze namen contact op met medewerkers van het theater en startten een maandelijks concertreeks op de maandagavond. Een schot in de roos, zo bleek Schenk: "Volle bak! Onvoorstelbaar, op een maandagavond, dat was best spannend." De afgelopen maanden waren Fleurine & Timothy Banchet (30 oktober 2023), Jasper Blom (27 november 2023), Anne Chris & Daan Herweg (29 januari) en Maarten Ornstein (26 februari) te gast. Alle gasten worden begeleid door de initiatiefnemers. Kasper Kalf: "Ik ben vooral heel trots dat er publiek is dat het wil zien en dat we dat mogelijk kunnen maken."

JAZZKANAAL CONCERTZENDER START 30 APRIL

World of Jazz, het nieuwe jazzkanaal van de Concertzender start op 30 april met uitzenden. In Jazzflits 413 kondigden wij op de voorpagina het begin van de uitzendingen per 1 april aan, maar het wordt vier weken later. Op het kanaal zal 24 uur per dag jazz en wereldmuziek te horen zijn met veel aandacht voor de actualiteit, jong talent en live muziek.

Arjan Went is benoemd tot programmaleider. Hij werkte eerder voor de Wereldomroep en Radio 6. "We hopen door de programmering veel luisteraars en vooral ook jongere mensen te bereiken. Op World of Jazz komen heel toegankelijke programma's én programma's die een niche helemaal uitdiepen", aldus Went in een persbericht.

[...lees dit bericht verder op pagina 13](#)

JAZZ OP PAPIER

JUTTA (1925-2003)

Ilona Haberkamp.

Plötzlich Hip(p) : das Leben der Jutta Hipp zwischen Jazz und Kunst

Hofheim : Wolke, 2023

224 p. : ill. ; ISBN 978-3-95593-137-7

softc. met flap

Prijs 28 euro

PS De meeste cartoons zijn mijns inziens onder de maat. Een goede is die van een 'Holländischer Pianist', die speelt in de stijl van Teddy Wilson en in wie wij Leo de la Fuente herkennen (pag.29/30).

Mocht Jutta Hipp tijdens haar actieve periode als jazzpianiste voor sommigen al een cultfiguur zijn geweest, nu, twintig jaar na haar dood, is ze dat zeker. Dat zal vooral te maken hebben met haar besluit, eind jaren vijftig, zich geheel onverwacht uit het jazzleven terug te trekken. Vanuit Amerika stuurt ze af en toe nog een bijdrage naar het Duitse blad Jazz Podium, maar artistiek gesproken stort ze zich vanaf 1960 weer op haar oude passie: de beeldende kunst. Daarna ontbreekt van haar ieder spoor. Tot in 1986 Iris Kramer en Ilona Haberkamp haar in New York opzoeken.

Platenfirma's worden wakker: Blue Note brengt haar elpees opnieuw uit en keert haar, na een seintje van onder anderen Lee Konitz' vrouw, in 2001 veertigduizend dollar uit. Nieuwe artikelen verschijnen, er wordt een straat naar haar genoemd en er zijn radio-uitzendingen en speciale concerten. Op internet is een schriftelijk interview te volgen van Marc Myers met Katja von Schuttenbach, die een masterthesis aan haar wijdde. Er komen nieuwe sets, aangevuld met onuitgegeven materiaal. Het summum is een box met zes cd's en een dvd, bevattende haar complete oeuvre, tezamen met een biografie van Ilona Haberkamp: 'Hipp is cool: the life and art of Jutta Hipp', waarvoor je een bedrag moet neertellen, variërend van 150 tot 220 euro. Het is de boekenbijlage hiervan die geleid heeft tot de zelfstandige uitgave die hier het onderwerp van bespreking is.

Als jeugdige student aan de Kunstacademie in Leipzig verwerkte zij in haar pianospel al invloeden van Fats Waller, Erroll Garner en later George Shearing. Na de Amerikaanse bombardementen had zij gehoopt nu van de vrijheid te kunnen genieten, maar die hoop bleek ijdel door de Russische overheersing op 2 juli 1945. Een vlucht naar het westen was de enige uitweg en zo kwam zij in München terecht. Daar leerde zij de Oostenrijkse tenorist Hans Koller kennen, die haar wegwijz maakte in de muziek van Lennie Tristano, een stijl van spelen die zij achteraf in harde be-woordingen verwenste.

Tijdens een Europese tournee in januari 1954 hoorde criticus Leonard Feather haar spelen en hij nodigde haar uit naar Amerika te komen. In november 1955 stapte ze in Bremerhaven aan boord van de oceaanstomer. Feather verschafte haar onderdak, ze maakte kennis met platen van Art Blakey's Jazz Messengers en liet zich andermaal beïnvloeden door een pianist: Horace Silver.

Het was ook Feather die al voor enige voorpubliciteit gezorgd had door de Amerikaanse uitgave te financieren van haar eigen, in Duitsland opgenomen elpee (Blue Note BLP 5056). Het leverde haar een contract op in de Hickory House in New York. Het beviel haar, zacht gezegd, allerm minst: het publiek luisterde niet. Na verloop van tijd distantieert Feather zich van haar.

Haberkamp suggereert dat een en ander te maken had met zijn 'grensoverschrijdend gedrag'. Hipp zwijgt daarover in inter-views, maar had er duidelijk geen boodschap aan.

Hipp zegde de muziek vaarwel, zocht het in de alcohol, ging als naaister in een fabriek werken. En iedereen vroeg zich af: waar-toe die plotselinge ommekeer?

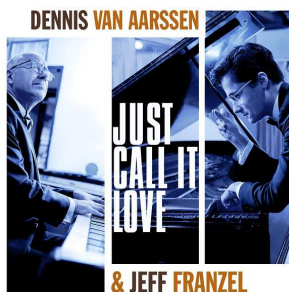
Haberkamp schrijft het allemaal keurig op met veel invoelings- vermogen. Er komen enkele karaktertrekken voorbij: weinig zelfvertrouwen, naïef, verlegen, koppig, en niet opgewassen tegen de harde Amerikaanse levensstijl. We kunnen eraan toevoegen: iemand die zich in zijn spel zo vaak laat leiden door sterk uiteenlopende pianostilisten, zal zeker niet gauw een eigen stijl ontwikkelen.

Een minpunt is de veelvuldige vergelijking met andere vrouwe-lijke pianisten van buitenlandse komaf (Marian McPartland, Toshi-ko Akioshi). En het verhaal over de bekende groepsfoto van Art Kane is niet ter zake doende.

Jutta Hipp overleed in eenzaamheid; naar haar vaderland is ze nooit meer terug geweest. Schaamte? **Jan J. Mulder**

JAZZ OP DE PLAAT

DENNIS VAN AARSSSEN
Just Call It Love
 Eigen Beheer

Crooner en jazz-zanger Dennis van Aarssen (1994), winnaar van The Voice of Holland 2019, gaat als een speer. Deze maand gaat hij op tour en presenteert hij zijn nieuwe album 'Just Call It Love' met slechts twee covers. De overige negen stukken schreef hij met de Amerikanen pianist Jeff Franzel en tektschrijfster Maria Christensen. Zij nodigden de Nederlander vijf jaar geleden uit om samen aan het werk te gaan. De cd werd opgenomen in de fameuze Sear Sound Studio in New York City. Het resultaat is iets om als jonge jazzers trots op te zijn.

Van Aarssen ging niet met de eersten de besten in zee. Franzel werkte samen met Sammy Davis Jr., Frank Sinatra en Mel Tormé en Christensen is onder andere verantwoordelijk voor de lyrics van de wereldhit 'Waiting for tonight' van Jennifer Lopez. Dennis nam dit stuk ook op, maar dan als een gevoelige jazzballad met een 'latin feel'. Het is daarom toch een 'Van Aarssen' geworden. Op alle tracks horen we Franzel op de piano. Waar wenselijk werden studiomuzikanten ingezet om de begeleidingsband compleet te maken, maar de intieme combi zang en piano voert de boventoon.

De negen originele songs zijn van zeer hoge kwaliteit, zowel qua muziek als qua tekst. De prachtige cover van 'She' van Charles Aznavour springt er als compositie niet uit; de eigen stukken zijn minstens zo goed. Dennis is als vocalist enorm gegroeid. Hij klinkt veel volwassener dan enkele jaren geleden en slaagt er uitstekend in de boodschap van de liedjes over te brengen. Je hoort hier niet een Nederlandse knul die met 'de groten' in Amerika mag meedoen. Van Aarssen is een volwaardige factor op de plaat, zowel als liedjesschrijver als performer.

Hans Invernizzi

Bezetting:

Dennis van Aarssen (zang),
 Jeff Franzel (piano), studiomuzikanten.

Maak hier kennis met Dennis van Aarssen:
<https://tinyurl.com/ycyfs2ks>

Bent u op zoek naar de recensie van een bepaalde cd? Klik hier: <http://bit.ly/2eGAA92>

SUSANNE ALT
Royalty For Real
 Venus Tunes

De van oorsprong Duitse saxofoniste Susanne Alt (1978) woont en werkt al jaren in Amsterdam. In de vaderlandse jazzscene is zij een gewaardeerde collega, die in diverse stijlen en bezettingen speelde en speelt. Alt houdt onder meer van funk en moderne elektronische muziek en treedt op met dj's. Voor haar zesde studioalbum keerde ze terug naar de hardbop van de te jong overleden trompettist Roy Hargrove. Alt reisde voor het opnemen van de zeven akoestische tracks naar New York en dook de studio in met drie Amerikaanse topmuzikanten.

De virtuoze bebop en souljazz van Hargrove, die in 2018 op 49-jarige leeftijd overleed, inspireerde Alt al jaren, maar het waren vooral Roys ballads die een diepe indruk bij haar achterlieten. De trompettist was met zijn achtergrond in gospel en blues in staat om met weinig noten veel te vertellen. Susanne leerde Hargrove kennen en speelde met hem samen tijdens nachtelijke jamsessies bij festivals, onder andere bij het North Sea Jazz Festival. In coronatijd besloot ze als eerbetoon aan Roy een album op te nemen. Ze deed dat met veteranen James Hurt op toetsen, Gerald Cannon op bas en Willie Jones III op drums. De laatste twee speelden zeven jaar lang in de band van Hargrove. We horen het kwartet in uitnemend eigen werk van de frontvrouw en in Hargroves 'Roy Allan', dat hij opdroeg aan zijn vader, en 'The nearness of you', een ballad die hij vaak speelde. Alt speelt inventief, stevig, puntig en 'in your face', en met duidelijk spelplezier. De begeleiding is strak, effectief, opzwepend en swingend. 'Royalty For Real' is een waardig eerbetoon.

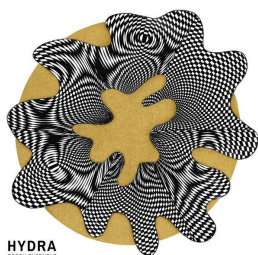
Hans Invernizzi

Bezetting:

Susanne Alt (sax),
 James Hurt (Fender Rhodes),
 Gerald Cannon (bas),
 Willie Jones III drums).

Beluister het album hier:
<https://tinyurl.com/nhkf3akz>

EDSON ENSEMBLE
Hydra
 Eigen Beheer

Dat je geen drummer nodig hebt om een ensemble soepel te laten swingen, bewijst de jonge Litouwse (maar in Amsterdam woonachtige) fluitist Remi J. Edson (de artiestennaam van Remigijus Kazukauskas) en zijn Edson Ensemble. Het debuutalbum van het sextet, 'Hydra', valt namelijk op door de ritmische composities van Edson zelf en van de Canadese componist Quinn Jacobs. In 'To forever', opgedragen aan Chick Corea, zijn het de basklarinet van Anton Jakimenko en de contrabas van César Puente die de ritmische ruggengraat vormen voor een heupwiegend stuk. De opening 'Aldelene' klinkt veel klassieker, vooral door de strijkers, maar zodra ze overschakelen op pizzicato-figures, ontstaat een bedje voor de gevoelige melodie, die Edson aan zijn grootmoeders opdroeg. In 'Perpetual motion machine' nemen alle muzikanten percussie-instrumenten ter hand om de titel kracht bij te zetten. De sfeer op 'Hydra' blijft vriendelijk, kamermuziekachtig, en wordt juist door de afwezigheid van die drummer nergens opdringerig. Zowel Jacobs als Edson zelf zijn vaardige arrangeurs, waardoor sommige ensemblepassages haast orkestraal klinken, en een grotere bezetting dan een sextet suggereren. En met goede, verhalende solo's wordt het geheel leven in geblazen. Een fijn, smaakvol debuut, mag de conclusie heten. Het album laat zich digitaal en op vinyl aanschaffen.

Herman te Loo

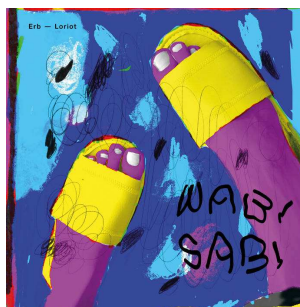
Bezetting:

Koen Smits (trompet, bugel, woodblocks), Remi J. Edson (fluit, altfluit, maraca's, caxixi shakers), Anton Jakimenko (basklarinet, triangel), Pablo Rodriguez (viool, caxixi shakers), Oene van Geel (altviool, cajon, tamboerijn), César Puente (bas, cha cha nut shakers).

Luister hier naar tracks van het album:

<https://edsonensemble.bandcamp.com/album/hydra>

ERB/LORIOT
Wabi Sabi
 Veto Records

De tracks op dit op (wit!) vinyl uitgebrachte album 'Wabi Sabi' verwijzen allemaal naar begrippen uit het zenboeddhisme. De Zwitserse rietblazer Christoph Erb en de Franse altviolist Frantz Loriot maken hier geïmproviseerde muziek die iets ongrijpbaars houdt en uitnodigt tot geconcentreerd luisteren. Beiden verkennen hun instrument(en) en weten er onwaarschijnlijke klanken aan te ontlokken, waarbij je je als luisteraar soms afvraagt of er niet stiekem toch iets van elektronica aan te pas is gekomen. Vooral op sopraansax doet de bijdrage van Erb denken aan zijn illustere landgenoot Urs Leimgruber. Het tweetal onderzoekt ook de percussieve eigenschappen van hun instrumenten, waardoor je soms het gevoel krijgt van een machientje (met Zwitserse precisie, natuurlijk). Na verloop van tijd krijgt de rauwe, schurende wereld van Erb en Loriot een eigen, onpeilbare schoonheid.

Herman te Loo

Bezetting:

Christoph Erb (sopraansax, basklarinet), Frantz Loriot (altviool).

Luister hier naar tracks van het album:

<https://tinyurl.com/52rh9tsx>

ERAN HAR EVEN TRIO

Shorter Days

Eigen beheer

Dat je als jonge saxofonist idolaat bent van een illustere voorganger als Wayne Shorter (1933-2023) is logisch. Dat de in Amsterdam wonende, van oorsprong Israëlische jazzgitarist Eran Har Even (1983) een heel album wijdt aan de Amerikaanse grootmeester is opvallend. De gitaar is toch echt heel iets anders dan een sax. Toch klinkt de cd Shorter Days met acht composities van Shorter niet vreemd. Met bassist Omer Govreen en drummer Wouter Kühne bewijst Even dat de stukken van Wayne zich ook voegen naar de sound en mogelijkheden van een gitaartrio. Eran, afgestudeerd aan en docent bij het conservatorium in Amsterdam, heeft de solo's van Shorter adequaat vertaald naar de gitaar. Hij klinkt zelfverzekerd en speelt de complexe notenreeksen van Shorter met achteloos gemak. Even heeft zich uitgebreid verdiept in het denken en werk van zijn Amerikaanse held. Zijn zoektocht naar Waynes ideologie en levensstijl leverde voor Eran een oceaan aan inspiratie op, zoals hij het omschrijft. 'Ik ontdekte ook veel over mezelf.' Even speelt het werk van Shorter zelfs solo maar op de cd krijgt hij welluidende steun van bas en slagwerk.

Hans Invernizzi

Bezetting:

Eran Har Even (gitaar),
Omer Govreen (bas),
Wouter Kühne (drums).

Eran Har Even Trio speelt Shorter live:

<https://tinyurl.com/bb3bbbuu>

THE FRIED SEVEN

Late To The Party

Rivermont BSW-2264

Een regelrechte verrassing, dit album 'Late To The Party', met oudestijl jazz. Het wordt volgespeeld door een internationaal groepje jonge mannen en één vrouw, afkomstig uit Spanje, Italië en Nederland. Ze spelen in de stijl van de beginnende bigbands uit eind jaren twintig, begin jaren dertig van de vorige eeuw, de begintijd van de jazz. Geïnspireerd en beïnvloed door de groten van toen, zoals King Oliver, Louis Armstrong, Jelly Roll Morton en Fletcher Henderson. De zeven (plus zangeres Laura Dooge) hebben heel goed geluisterd naar hun illustere voorgangers en zo de 'feeling' voor deze muziek gekregen. Wat we hier horen klinkt heel professioneel en wordt heel goed uitgevoerd. Dit is geen stel goedwillende amateurs die een beetje 'dixieland' willen spelen. Er wordt niet slaafs gekopieerd, er zijn eigen arrangementen van stukken als 'Deep Henderson', 'Every tub', 'The chant', 'Sugar foot strut' en 'Duke's tiger rag', en er wordt uitstekend gesoleerd. Maar het is vooral de totaalklank die boeit en staat als een huis. Hoewel men zich verontschuldigt voor de opnamekwaliteit is daar niets mis mee. De cd heeft een mooie, volle stereoklank en is helder en doorzichtig opgenomen. Dat gebeurde vorig jaar maart in Zaandam met ouderwetse analoge apparatuur. Het is bovendien een prima album om meer te weten te komen over de oorsprong van de jazz, want in de begeleidende tekst wordt bij elke titel uitgelegd.

Gerard Bielderman

Bezetting:

Pablo Castillo (cornet), Matteo Paggi (trombone),
Marti Mitjavil (klarinet, tenorsax), Pepijn Mouwen
(klarinet, altsax, arrangementen), Cem Karayalçin
(banjo, gitaar), Simon Osuna (bas), Carlos Ayuso
(drums,traps) + Laura Dooge (zang).

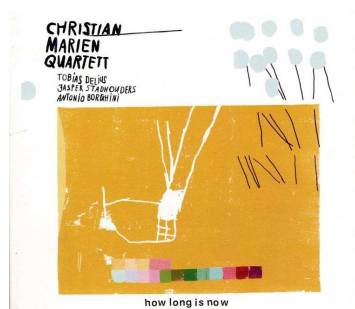
Beluister het album hier:

<https://tinyurl.com/mtnf5ewh>

CHRISTIAN MARIEN QUARTETT

How Long Is Now

MarMade Records

Net als de Amsterdamse jazz- en improscene is die van Berlijn sterk internationaal van aard. Het is dus niet zo vreemd dat we in het kwartet van de Duitse drummer Christian Marien (Dalgoo, I Am Three) een Engels/Duitse wereldburger (rietblazer Tobias Delius), een Nederlandse gitarist (Jasper Stadhouders) en een Italiaanse bassist (Antonio Borghini) aantreffen. Belangrijker is dat de groep klinkt als een bijzonder hecht geheel. Dat is uiteraard van belang voor het spelen van de composities van de leider, maar misschien nog wel meer voor het improviseren. Dat wordt vooral duidelijk in 'The landing', een groepsimprovisatie waarin geen noot te veel gespeeld wordt. Het stuk klinkt daardoor alsof er gecomponeerde onderdelen in zitten, en pas bij een blik op de hoes blijkt dat dit geen pennenvrucht van Marien is. De stukken die hij wél schreef, bieden de muzikanten een uitstekende balans tussen vrijheid en structuur. Soms ontstaat een vorm of melodie uit een improvisatie en in andere gevallen wordt een structuur losgelaten voor een improvisatie. Zo mondt het avant-rockachtige openingsnummer, '40 love/Goldrausch' uit in een open improvisatie, terwijl 'Deesse', een bitterzoet popliedje waarvoor Radiohead zich niet zou hebben geschaamd, juist weer tevoorschijn komt uit klankexploraties. Zo switcht het Christian Marien Quartett tussen abstractie en herkenbaarheid en dat maakt dit debuutalbum tot een fascinerend, avontuurlijk geheel.

Herman te Loo

Bezetting:

Tobias Delius (tenorsax, klarinet),
Jasper Stadhouders (gitaar, mandoline),
Antonio Borghini (bas),
Christian Marien (drums, composities).

Hier speelt de groep live:

<https://youtu.be/gxridazqOnU?feature=shared>

WILL RÉGNIER

Traces

Eigen Beheer

De Canadese drummer Will Régnier (1994) is een veelzijdig mens. Niet alleen is hij een prima drummer en percussionist; hij speelt ook gitaar en is in Montréal actief als docent, dirigent, producer, componist, arrangeur, opnametechnicus en mixer. Het is dan ook niet vreemd dat Will zijn debuut-cd Traces, met negen eigen stukken, in zijn eigen studio opnam en in eigen beheer uitgeeft. Op de plaat horen we hem samen met gitarist Marcus Lowry, pianist Yannick Anctil en bassist Alex Le Blanc.

Het genre: progressieve jazz met fusion- en popinvloeden. We horen ook folk en rock, maar de heren kleuren niet echt buiten de lijntjes. Régnier bepaalt mede de sound van de hedendaagse Canadese jazz. Op Traces horen we hem met zijn makkers aangenaam improviseren, maar hij houdt de boel goed bij elkaar. In de meerdere stukken krijgen de rock en folk de overhand. Toch is Traces onmiskenbaar ook een moderne jazzplaat met sfeervol, inventief en harmonieus samenspel.

Hans Invernizzi

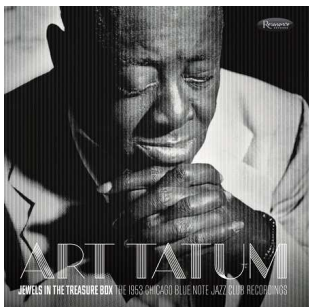
Bezetting:

Will Régnier (drums, gitaar),
Marcus Lowry (gitaren),
Yannick Anctil (piano),
Alex Le Blanc (bas).

Beluister het album hier:

<https://tinyurl.com/w2f93djw>

ART TATUM
Jewels In The Treasure Box
Resonance Records

Geachte Art Tatum-liefhebbers, niet vergeten te noteren: 26 april. Op die dag komt een box uit met drie cd's met opnamen die kennelijk niet eerder verkrijgbaar waren. Natuurlijk goed van spel – Tatum speelde altijd goed – maar ook helder van klank. Vergeet niet op tijd te reserveren.

Het betreft drie uur muziek uit 1953, live opgenomen in de Blue Note Jazz Club in Chicago. Een plek waar het publiek aandachtig was en soms ook collega's kwamen luisteren. We horen hier een volgens de 'liner notes' wat onderbelichte kant van Tatum, namelijk die als leider van een trio met gitaar en bas. Die bassist was gewoonlijk Slam Stewart, de gitarist bij deze nachten Everett Barksdale.

Optredens met zijn trio waren zijn dagelijks brood, hoewel Tatum misschien meer naam maakte als solist. Dat laatste is niet verwonderlijk, want Tatum had die 'sidemen' eigenlijk niet nodig. Hij kon probleemloos basnoten, akkoorden en rappe lijnen (zéér rappe, daar kon Coltrane met zijn 'sheets of sound' nog een puntje aan zuigen) voortbrengen, ook als de maten voorbij-schoten als paaltjes langs de snelweg.

Dat alles speelde hij ook daadwerkelijk, daarmee de bijdragen van de andere musici wat overbodig makend. Maar het publiek vond het leuk, zo'n bezetting – Nat 'King' Cole werkte er ook mee – en wat misschien belangrijker was: dit formaat dwong hem niet al te 'far out' te gaan. Zoals Lewis Porter vertelde in zijn nieuwsbrieven (zie lewisporter.substack.com/) kon Tatum de onwaarschijnlijkste akkoorden bedenken en ook overigens flink aan het experimenteren slaan. Maar in dit trio hield hij zich in.

Intussen was het buffelen voor Stewart, want je wist nooit helemaal wat die linkerhand zou gaan doen. Gedurende de gitaar-solo's horen we pianoloopjes in hetzelfde register. Voorts – maar dat is een muzikale keuze van de pianist – zijn de tempi duizelingwekkend. 'Lover' gaat in metronoomsnelheid 350. Stewart voorkomt hier een driedubbele peesschedeontsteking door in half tempo te plukken. Een hyperventilerende 'Dark eyes' biedt geen aanleiding om in donkere ogen weg te zwijmelen. Bij zijn 'Tea for two' is het ongemakkelijk thee drinken.

Meteen een waarschuwing voor de Tatum-leken: wees voorzichtig met het leveren van kritiek in het bijzijn van pianisten. Een klavierleeuw als Michiel Borstlap kijkt je aan met een blik van 'nu ga je te ver' zodra je Tatums spel relativeert. Veel pianisten horen in Tatums opnamen zowat alles wat ze ooit zélf hadden willen spelen maar wat nooit helemaal lukte, of wat ze zélf hadden willen bedenken maar niet aan toe kwamen.

Er is inderdaad veel te ontdekken en te analyseren. Al was - volgens biograaf James Lester – de pianist ten tijde van deze gigs iets op z'n retour. Hij zou drie jaar later overlijden, net 47 geworden. In mijn bundel 'Go Man, Go!' vertelde Jimmy Rowles hoe hij uitgebreid was wezen stappen met Tatum. Dat was een kwestie van soms spelen en drinken en soms drinken en spelen, maar meestal dat tegelijkertijd. Nadat Jimmy (naar schattingen achteraf) vier etmalen van huis was geweest, meldde hij zich weer bij zijn woedende echtgenote: "She Art Tatumed me right out the house!"

Jeroen de Valk

Bezetting:

Art Tatum (piano),
 Everett Barksdale (gitaar),
 Slam Stewart (bas).

Bekijk Art Tatum hier:
<https://tinyurl.com/4fvfmsu>

JAZZ OP HET PODIUM

DAREYN

Bezetting:

Emine Bostanci (Istanbul kemenche, Kretenzische lyra, zang),
 Maya Fridman (cello, zang),
 Franz von Chossy (piano, componist),
 Vinsent Planjer (drums, slagwerk),

Datum en plaats:

28 februari 2024,
 De Doelen, Rotterdam.

In de intieme Eduard Flipse Zaal van De Doelen kwamen 'twee werelden' samen, in de betekenis van 'dareyn' in de Ottomaanse taal. De Turkse Emine Bostanci, bespeler van de Istanbul kemenche en de Russische cellist Maya Fridman vormen de kern van dit ensemble, dat voor het in januari verschenen album 'Ghost Secrets' werd uitgebreid met piano en slagwerk. Op dit moment maakt de groep een release-tour door Nederland. Dareyn is geen alledaags ensemble. In de huidige bezetting combineert het traditionele muziek uit Istanboel en van de Zijderoute, met eigentijdse jazz en improvisatie.

De Istanbul kemenche is de spil van de muziek. Qua vorm en grootte lijkt het driesnarige strijkinstrument op een viool. De indringende warme klank is totaal anders en heeft gelijkenis met de menselijke stem en de draailier. De bespeler zit op een stoel en plaatst het instrument als een kleine cello op schoot. Momenteel is Emine Bostanci de enige persoon in Europa die het instrument op professioneel niveau bespeelt. Tijdens het concert bespeelt zij ook de Kretenzische Lyra, die verwant is aan de kemenche. Traditionele muziek is vaak melodisch en theateraal van aard. Veel van die muziek kent de vocale en orale oorsprong, die ook zo kenmerkend is voor de voorlopers van blues, gospel en jazz. Hoewel Arabisch georiënteerde muziek heel anders klinkt, is de cirkel toch wel rond.

[vervolg in de rechterkolom...](#)

Emine Bostanci. (Foto: Joke Schot)

Het idee om jazz en impro toe te voegen, werkt erg goed en opende een nieuwe klankwereld. Veel elementen klinken vertrouwd. De doelbewuste samenvoeging van verschillende culturele elementen is hier goed geslaagd.

Ook de klank van de cello heeft een intonatie die naar de menselijke stem kan worden gebogen. Maya Fridman liet geen kans onbenut om haar instrument te laten zingen, zwoegen, hunken en schmieren, en creëerde prachtige duetten met Emine. Vinsent Planjer zat in het oog van de storm. Met zijn slagwerk kneedde hij elke beweging. Franz von Chossy moest het doen met een matige zaalversterking, waardoor zijn doorgaans genuanceerde spel niet goed doorkwam.

Met haar nieuwe repertoire zoekt Emine Bostanci, zij is ook musicoloog, de dialoog tussen muzikale tradities. Die zijn voor haar vaak nauw verbonden met de 'innerlijke zeven hemelen'. Elke hemel symboliseert een fase in bewustwording en spirituele rijping. Het geeft een extra dimensie aan het genieten van muziek. De symfonische klank van Dareyn is overweldigend in schoonheid en intensiteit, en bovendien rijk aan harmonie en atonale tegenmelodieën. Muziek met een onpeilbare diepte.

Roland Huguenin

ARIN KESHISHI & MARMOUCHA ORCHESTRA

Bezetting:

Delaram Kafashzadeh (zang), Miguel Valente (sax), Maria Christina Gonzalez (fluit), Pablo Martinez (trombone, zang), Antonio Moreno Glazkov (trompet), Xavi Torres (piano), Arin Keshishi (bas), Shayan Fathi (drums), Udo Demandt (percussie).

Datum en plaats:

17 februari 2024,
Bimhuis, Amsterdam.

In het Bimhuis presenteerde de Iraanse bassist Arin Keshishi zijn debuutalbum 'Self-Reflections'. Het album verscheen afgelopen najaar en werd nu live gespeeld met leden van het Marmoucha Orchestra. Het concert was sfeervol en temperamentvol en leunde op uiteenlopende muziektradities.

Stichting Marmoucha produceert muziek- en muziektheatervoorstellingen waarin Andalusië, de Maghreb en het Midden-Oosten centraal staan. Musici, theatermakers, dansers, acteurs, componisten geven inhoud aan de producties die tot leven worden gebracht door het orkest. Vanuit de eigen muzikale tradities wordt een brug geslagen naar jazz, pop en elektronische muziek. Een concept met kleur en karakter.

Arin Keshishi (1992) stamt uit een Armeense familie, groeide op in Teheran en woont thans in Amsterdam. Hij is componist, producer en artistiek leider van het Marmoucha Orchestra. Bovenal heeft hij zich bewezen als veelzijdig bassist en studiomuzikant. 'Self-Reflections' weerspiegelt zijn muzikale identiteit. Het orkest speelt een belangrijke rol in zijn ontwikkeling en geeft hem de ruimte om te experimenteren met een breed ensemble. Op deze avond hanteerde hij het orkest feitelijk als een medium bigband met een bevlogen missie.

Er klonken goede arrangementen op basis van swing en 'grooves', waarin jazz, funk en pop duidelijk de overhand hadden. Daartegenover stonden stukken waarin niet Westerse muziekculturen en klassieke invloeden domineerden. Echt interessant werd de muziek wanneer deze een hybride ritmiek had. Dan werd je verrast door een gelaagde sound. Het ensemble heeft een ritme- en blazerssectie van elk vier spelers, waartussen de accenten steeds verschoven. De groep opereerde als een troep jonge honden met een sterke focus. Opvallend was de bijdrage van zangeres Delaram Kafashzadeh. Zij zong voornamelijk op [vervolg in de rechterkolom...](#)

Zangeres Delaram Kafashzadeh. (Foto: Joke Schot)

Arin Keshishi. (Foto: Joke Schot)

klank en voegde gedragen en lyrische lijnen toe.

Arin Keshishi maakt mooi werk dat op een aanstekelijke manier werd uitgevoerd. De titels van zijn stukken weerspiegelen zijn maatschappelijke betrokkenheid. De bijbehorende muziek is filmisch van sfeer en heeft een contrastrijk palet. 'Desperate' is zo'n titel. In dit stuk werd via een betoverende menging van klassiek impressionisme en Arabische invloeden toegewerkt naar een verrassende vocale interventie van trombonist Pablo Martinez. Gepassioneerd zong hij opzweepende flamenco frasen. Het concert werd afgesloten met een stevige uitsmijter waarin de groep mooi gedoceerd losging. Achter het Marmoucha Orchestra gaat een veelbelovend concept schuil, dat ongetwijfeld zal opvallen als slotconcert van de showcases tijdens het komende netwerk- en beursevenement Jazzahed! in Bremen (11 - 13 april 2024).

Roland Huguenin

VARIA

Brabants Jazz Orkest speelt werk van Europese componisten

In twee concerten speelt het Brabants Jazz Orkest louter werk van Europese componisten. "In Europa is het Amerikaanse bigbandidoom populair, maar bepaalde componisten geven hier een eigenwijze, tegendraadse, Europese draai aan", aldus een persbericht. De orkestleiding koos werk van van onder anderen Florian Ross (Duitsland), Matthias Ruëgg (Oostenrijk), Ilja Reijngoud (Nederland) en orkestlid Joris Reutelingsperger. 'Made In Europe' is op 17 maart te beluisteren in Brebl, Nijmegen, en op 21 maart in het Hijgend Hert in Breda.

Jazz Orchestra zet Piet Noordijk en Chet Baker in de schijnwerpers

In samenwerking met het Nederlands Jazz Archief reconstrueert het Jazz Orchestra of the Concertgebouw in de concertreeks 'Dutch Jazz Heritage' legendarische optredens van jazzgroten. Met nieuwe arrangementen wordt de jazz van toen naar de huidige tijd gebracht. Op 6 april is het de beurt aan de saxofonisten Benjamin Herman en Adriana Calvo Anillo om Piet Noordijk in de herinnering terug te roepen en op 18 april in Heerlen proberen trompettist Ruud Breuls en zanger Edwin Rutten dat voor Chet Baker.

Weer jazz in A'damse Cotton Club

Er is weer live-jazz te horen in de Cotton Club in Amsterdam. Het etablissement, vernoemd naar de Surinaamse jazzmuzikant Teddy Cotton, sloot in 2020 de deuren en werd verkocht. De Cotton Club, sinds 1940 op de Nieuwmarkt te vinden, is echter terug van weggeweest en na een lobby van oud-bezoekers klinkt er sinds 3 februari andermaal jazz. Elke week op zaterdagmiddag vanaf 16.30 uur. Saxofonist Efraim Trujillo speelde er al. Evenals Simon Rigter, Jelle Oortman Gelings en Timothy Blanchet.

RADIOGIDS OOSTERBUREN

Bij onze Oosterburen is elke dag op diverse radiostations jazz te beluisteren. Download hier de actuele gids met alle jazzprogramma's van deze week. In de gids staan links om direct via internet te luisteren: <http://tinyurl.com/3caj938b>

Heeft u jazznieuws?
Stuur het ons: jazzflits@gmail.com.

Jazzbulletin 130 is uit

Op de voorkant van het maartnummer van Jazzbulletin prijkt pianist René van Helsdingen. Hij komt binnenin uitgebreid aan het woord. Dat geldt ook voor baritonsaxofoniste Jessie Brevé. Tom Beek sprak met haar. Verder in dit nummer aandacht voor saxofonist Henry Threadgill, blokfluitiste Lucie Horsch, het Rembrandt Trio in Irak, trompettist Louis Armstrong en de broers Marc en Paul van Wageningen. Het nummer bevat ook deel een van een vierdelig verhaal dat journalist Ruud Kuyper in 1965 over tien jaar moderne jazz schreef.

Meer informatie: <https://tinyurl.com/5ypvnr79>

Vrouwelijke jazzmusici centraal in maartnummer New York City Jazz Review

Vrouwelijke jazzmusici staan centraal in het maartnummer van het gratis magazine New York City Jazz Review. Om te beginnen prijkt op de voorpagina pianiste Hiromi. Haar collega Rachel Z komt in het nummer zelf uitgebreid aan het woord. Dan is er een IM voor 'Cobi' Marati, die sinds de jaren zestig een prominente rol in de New Yorkse jazzscene speelde, onder meer als clubeigenares en oprichter van International Women in Jazz, en die recentelijk overleed. Verder worden Corky Hale, een jazzpionier op harp in de jaren vijftig, en zangeres Blanche Calloway, zus van bandleider Cab Calloway, in het nummer uit de vergetelheid gehaald. Een 'artist feature' is er over toetseniste Shoko Nagai en ook is er aandacht voor het Canadese label Ambiances Magnétiques, dat veertig jaar bestaat en veel vrouwen in de catalogus heeft staan.

Download het nummer hier: <https://tinyurl.com/yx6d69cn>

Eerste namen festival Jazz in 't Web

The Preacher Man en het Angelo Verploegen Quintet staan 29 juni op het programma van het festival Jazz in 't Web in Bleiswijk. Dit festival beleeft dit jaar zijn tweede editie en in totaal zullen vijf groepen optreden. De start is om 15.00 uur en het festival eindigt om 23.00 uur.

FESTIVALS

BIG BAND FESTIVAL

CC De Biekorf, Lebbeke

15 maart 2024

(<https://tinyurl.com/2fpuup7b>)

Met: Bounce Bigband (Merchtem),
Bart Pit's Jazz Band (Aalst/Lebbeke) en
The Renegades (Dendermonde).

BIGBAND FESTIVAL GOOR

Centrum, Goor

1 april 2024

(<https://bigbandfestivalgoor.nl/>)

Met: meer dan tien bigbands.

MAASTRICHT JAZZ AWARDS

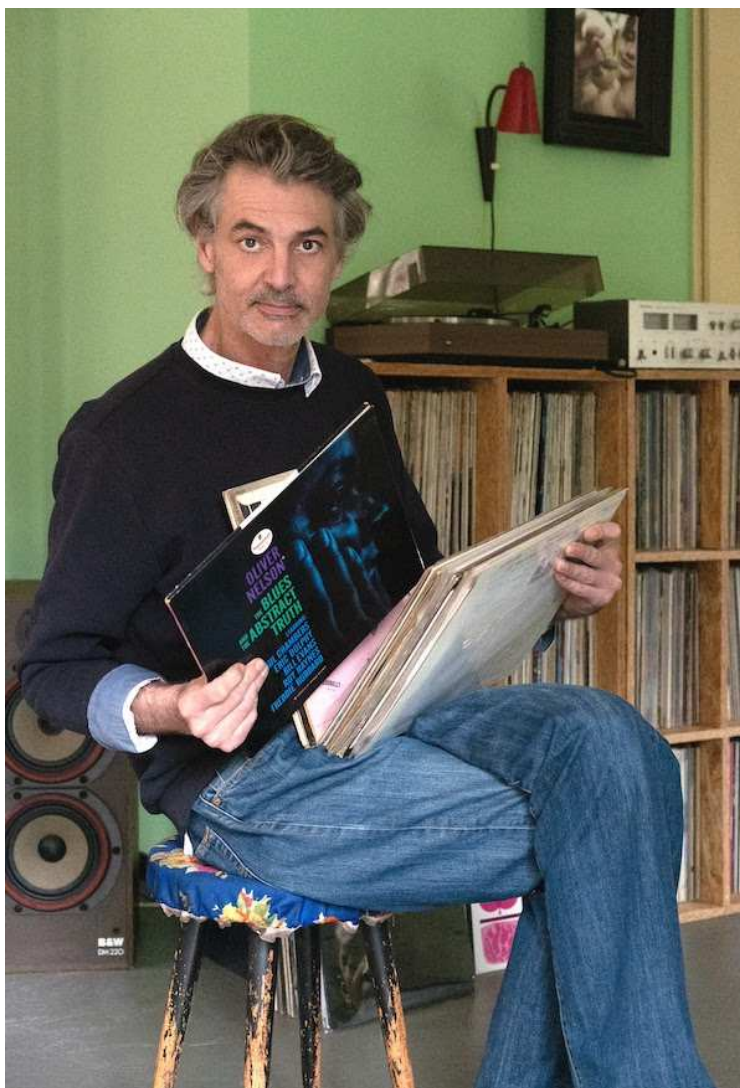
(zie bericht op pagina 1)

Drie leden van jurywinnaar Elliot.
(Foto: Frank Hirschhausen)

Loes+, winnaar van de Publika Prijs.
(Foto: Frank Hirschhausen)

Arjan Went, programmaleider van het nieuwe kanaal World of Jazz. (Foto: Concertzender)

Vervolg bericht World of Jazz van pagina 3

World of Jazz is een aanvulling op de bestaande jazzprogrammering van de Concertzender. Die blijft gewoon op dat kanaal te horen. **Arjan Went:** "Voor World of Jazz zijn we bezig met het ontwikkelen van nieuwe programma's die een aanvulling vormen op de jazz- en wereldmuziekprogramma's die al jaren te horen zijn bij De Concertzender. Denk hier bijvoorbeeld aan een programma over progressieve jazz of een programma dat de rol van vrouwen in de jazz in de spotlights zet. Maar ook vinden we het belangrijk om een podium te bieden aan jong talent en willen we de live-cultuur delen. We nemen al veel concerten op die te beluisteren zullen zijn op World of Jazz en willen dit in de komende tijd gaan uitbreiden. Bovendien staat sinds kort een vleugel in de studio. Dat biedt de mogelijkheid om ook kleine live optredens in onze studio te gaan organiseren. De Concertzender is een stichting en hoeft zich niet te plooiën naar de luistercijfers. Daarom kunnen we een heel nieuwe radiozender beginnen, waar deze muziek een permanente plek heeft." De Concertzender zendt al bijna veertig jaar radioprogramma's en concertregistraties uit, zonder reclame, in jazz, klassiek, hedendaags, wereld, oud, culturele raakvlakken, crosslinks en opera en alle mengvormen ervan.

Meer informatie: www.concertzender.nl

JAZZSTANDARDS

BODY AND SOUL

In een serie artikelen over jazzstandards mag 'Body and soul' niet ontbreken, een lied dat bij vele vocalisten en instrumentalisten op het repertoire stond en nog steeds staat. Het is de moeite waard om na te gaan welke potentie het heeft, waardoor het zo vaak is uitgevoerd en ook nu nog graag wordt gespeeld.

John Green (1908-1989) componeerde 'Body and soul' in 1930, met tekst van Edward Heyman, Robert Sour en Frank Eyton. In datzelfde jaar werd het in de Broadway-revue 'Three's A Crowd' gebruikt, waar Libby Holman het zong. Op Youtube staat een opname uit die tijd, met Libby Holman, zodat men kan horen hoe het toen werd opgevat. De oorspronkelijke bladmuziek heeft iemand erbij gezet: <https://tinyurl.com/3jsy69c>. Holman zingt zowel het verse (couplet) als het chorus (refrein). Het verse is in-tussen al lang in vergetelheid geraakt, in tegenstelling tot het chorus, met de bekende AABA-vorm over 32 maten:

[A1] *My heart is sad and lonely
For you I sigh, for you, dear, only
Why haven't you seen it?
I'm all for you, body and soul*

[A2] *I spend my days in longin'
And wond'ring why it's me you're
wrongin'
I tell you, I mean it
I'm all for you, body and soul*

[B] *I can't believe it, it's hard
to conceive it
That you'd turn away romance
Are you pretending? It looks like
the ending
Unless I could have one more chance
to prove, dear*

[A3] *My life a wreck you're making
You know I'm yours for just the taking
I'd gladly surrender myself to you,
body and soul*

Vocale versies

In de jaren dertig mocht het lied een tijdlang niet voor de NBC-radio worden gezongen; men vond de zin 'I'd gladly surrender myself to you, body and soul' suggestief in seksuele zin. Een benepen [vervolg in de rechterkolom...](#)

De bladmuziek van 'Body and soul' uit 'Three's A Crowd'.

preutsheid, die de laatste jaren weer terug lijkt te komen, onder invloed van opkomend conservatisme, in de VS en hier. Het verbod heeft gelukkig niemand ervan weerhouden om 'Body and soul' op het repertoire te zetten.

Een van de eersten, al in 1930, was **Louis Armstrong** met de bigband van Les Hite: <https://tinyurl.com/29keu8wc>. Jaren later nam **Frank Sinatra** de song op, met een intieme voordracht: <https://tinyurl.com/36vsma4y>. In de jaren zeventig nodigde Sinatra in zijn televisieshow **Ella Fitzgerald** uit. Zij liet een stevige versie horen: <https://tinyurl.com/4ww3xwa9>. 'Body and Soul' heeft alle tijden doorstaan. In 2011 zong **Tony Bennett** (85) het, met Amy Winehouse (27): <https://tinyurl.com/kcn9m3ps>. De rij vocalisten die de song in de loop der jaren hebben omarmd, is gigantisch. Denk aan Billie Holiday, Dean Martin, Sammy Davis jr., Diana Krall, Aretha Franklin, Diana Schuur, Sarah Vaughan en vele anderen.

Instrumentalisten

Ook instrumentalisten hebben zich op 'Body and Soul' gestort en het is een van de meest gespeelde jazzstandards geworden. De hoofdtoonsoort van instrumentale versies is doorgaans Des majeur.

Klarinettist **Benny Goodman** nam in 1935 het stuk op, als een soort slow-foxtrott: <https://tinyurl.com/5x98tpn8>. Terwijl Goodman's versie naar huidige begrippen enigszins als 'easy listening' overkomt, bleek enkele jaren later dat 'Body and soul' zich bij [vervolg op de volgende pagina links...](#)

uitstek leent voor grensverleggende improvisaties, dankzij de beroemd geworden opname tenorsaxofonist **Coleman Hawkins** uit 1939:

<https://tinyurl.com/bdd2b29y>.

Hawkins' versie geldt als een mijlpaal in de jazzgeschiedenis, om verschillende redenen. Zo volstaat hij met het summier aanstippen van de melodie, om direct te gaan improviseren. Het accent wordt verlegd van de melodie naar de improvisatie, een benadering die veel navolging heeft gevonden. Op die manier kan hij, met bijna mathematische precisie, in de totaal slechts twee beschikbare chorussen stap voor stap naar een climax toewerken. Hij begint laag en eindigt hoog. Daarbij kiest hij soms noten die in die tijd niet voor de hand lagen. Sommige musici beweerden toen zelfs – ten onrechte – dat hij verkeerde noten speelde. Nadat enkele jaren later de bebop was ontstaan, werden dergelijke noten gebruikelijk: noten die een akkoord uitbreiden, of een vervangend akkoord suggereren. Tegenwoordig kijkt er niemand verstoord op wanneer er een As-akkoord door een D-akkoord wordt vervangen, zoals Hawkins deed.

Er werd een trend gezet en 'Body and soul' werd gaandeweg een vast repertoirestuk, in het bijzonder van tenorsaxofonisten. Het zal geen verbazing wekken dat de 'tegenhanger' van Coleman Hawkins, **Lester Young**, al snel (in 1942) een eigen versie opnam:

<https://tinyurl.com/32yxsmm4>.

Velen volgden. In een opname uit 1952 van **Stan Getz** horen we lyrische omspelingen van de melodie, met een licht tenorgeluid. Hij begint meteen in het hoge register:

<https://tinyurl.com/mtxnvhvu>.

Ook **Dexter Gordon** was van de partij en, net als Hawkins, laat hij de melodie slechts fragmentarisch horen:

<https://tinyurl.com/yz4n9z8y>.

Diverse andere bekende tenorsaxofonisten namen 'Body and soul' op. Om er een paar te noemen: Sonny Stitt, Benny Golson, Sonny Rollins, Joe Lovano en Joshua Redman. Niet alleen tenorsaxofonisten omarmen deze compositie. Ook altsaxofonisten zijn van de partij. Zo nam **Phil Woods** het stuk diverse keren op. In een versie uit 1975 begint hij op de laagste noten van zijn instrument.

<https://tinyurl.com/mpwhjz3z>. Ook Paul

Desmond en Lee Konitz, namen versies van 'Body and Soul' op.

[vervolg in de rechterkolom...](#)

Niet alleen de opzet van het stuk zelf, ook de gebruikelijke (hoofd)toonard Des majeur is voor saxofonisten een factor: die toonaard geeft zowel op tenorsax als op altsax een warme en brede sound. Dat het [B] gedeelte een halve toon hoger begint, zorgt daarbij voor afwisseling in klank.

Uiteraard voeren ook anderen dan saxofonisten 'Body and soul' uit. Zo laat trompettist **Nicolas Payton** – onbegeleid – een hoogstandje horen: <https://tinyurl.com/3yawpjb>.

En je kunt je laten meevoeren door de even emotionele als virtuoze versie van Toots Thielemans op mondharmonica, met pianist Bill Evans: <https://tinyurl.com/mv9z2bmy>.

Uitgangspunt voor improvisatie

Wat maakt 'Body and soul' tot uitgangspunt voor improvisatorische topprestaties? Zoals wel vaker ligt het geheim in de combinatie van een sterke melodie met een overzichtelijke, tegelijk voldoende afwisselende harmonische progressie. De melodie van de [A]-delen bevat vier 'zingbare' frasen die logisch op elkaar volgen. De eerste twee frasen stijgen. Van 'my heart' naar 'lonely' gaat het een kwint (vijf toonsafstanden) omhoog (van een Es naar een Bes) en van 'for you I sigh' naar 'for you dear' nogmaals een kwint, nu van As naar Es. De volgende twee frasen dalen geleidelijk, en ten slotte komen we bij het woord 'soul' uit op de grondtoon, Des, precies één toon onder de Es waarmee het begon. Een duidelijk begin en een duidelijk eind. De harmonische progressie ondersteunt dit. Terwijl het [A] gedeelte geheel binnen de toonladder van Des blijft, is er toch genoeg harmonische variatie, met akkoorden op alle zeven trappen van die ladder (Des – Es – F – Ges – As – Bes – C, maar dan in andere volgorde).

Er is nog een ander aspect: de modulatie naar het [B] gedeelte (de bridge). Terwijl de [A] gedeelten in Des staan, begint het [B] gedeelte een halve toon hoger, in D. Dat geeft – als gezegd – een wat lichtere klank en het levert een contrast op. Terwijl het [B] gedeelte met D majeur begint, komt het via D mineur in de vijfde maat uiteindelijk bij een C-akkoord; om aansluiting bij het laatste [A]-tje te vinden, gaat het daarna twee halve tonen omlaag naar een Bes akkoord. Hoewel die stapjes naar het Bes-akkoord misschien wat 'bedacht' overkomen, is het bij het improviseren juist een inspirerende wending.

Geen alternatieve melodieën

Er bestaan, voor zover mij bekend, geen alternatieve melodieën (contrafacten) op het akkoordenschema 'Body and soul', zoals bij een aantal andere songs uit 'The Great American Songbook'. Het omgekeerde is er echter wel: een alternatief akkoordenschema bij de melodie van 'Body and soul', afkomstig van John Coltrane. Onder de melodie plaatste hij een nieuw akkoordenschema, met in de [A] gedeelten een steeds herhaalde basnoot (een As). Terwijl de oorspronkelijke melodie grotendeels ongewijzigd blijft, krijgt het stuk daardoor een enigszins ander karakter: <https://www.youtube.com/watch?v=8z-dDWIKDQ>. Het is al 94 jaar geleden dat John Green 'Body and soul' publiceerde. Waarschijnlijk zal hij niet bevroed hebben dat dit liedje tijdloos zou blijken en de jazzwereld nog decennia zou inspireren.

Ruud Bergamin

Wie belangstelling heeft voor een meer gedetailleerde analyse van 'Body and soul', kan bij mij een verzoek daartoe doen via jazzflits@gmail.com.

ERIC'S HARDBOP-ARCHIEF

ROB MADNA (1931–2003)

Drummer Eric Ineke speelde vanaf medio 1968 in diverse combinaties met pianist Rob Madna. In deze en de volgende Jazzflits kijkt hij terug op die tijd. Dit eerste deel bestrijkt de periode 1968 tot en met 1977. In de volgende Jazzflits komen de jaren tachtig en verder aan de orde.

Rob Madna ontmoette ik voor het eerst in **juli 1968** tijdens een repetitie van het Piet Noordijk Kwartet bij Rob thuis in Berkel Rodenrijs. Piet had mij gebeld of ik kon invallen voor zijn vaste drummer Cees See, die in die tijd veel in Duitsland speelde. Dat vond ik natuurlijk geweldig en ook spannend, want voor mij was Rob Madna een bijzondere pianist en net als Frans Elsen een autoriteit in de Nederlandse jazzscene.

Rob bleek een sympathieke en warme persoonlijkheid te zijn en de sfeer was meteen ontspannen. Rob Langereis was de bassist, altijd gezellig, zeer gevat en zijn 'beat' stond als een huis. Piet Noordijk was in naam de leider maar Rob Madna bepaalde eigenlijk het repertoire en Piet had zoveel ontzag voor Rob dat zijn Rotterdamse bravoure al snel op een lager pitje werd gezet. We zouden spelen in het voorprogramma van het orkest van Don Ellis in de grote zaal van De Doelen in Rotterdam. Dat vond plaats op 24 juli. De volledige avond zou worden opgenomen door de Nederlandse Radio Unie en de presentatie was in handen van de 'jazzvader des vaderlands', Michiel de Ruyter. Rob had een mooi repertoire uitgezocht, zoals altijd summier gearrangeerd en voorzien van zijn persoonlijke muzikale handtekening. Stukken die Piet zelden of nooit speelde. Ik herinner mij dat de grote zaal helemaal vol zat en dat er ook veel Rotterdamse fans van Piet in de zaal zaten die hem flink aanmoedigden. Het spel van Rob was heel open en vrij. Hij had niet stilgezeten, dat was wel duidelijk. Een prachtige keuze van akkoorden, een mooie 'touch' en een geweldig gevoel voor 'timing' en swing.

[vervolg in de rechterkolom...](#)

Rob Madna in 1980. (Foto: Tolé Madna)

Ik had Rob voor het eerst live gehoord in 1965 met het kwartet van Herman Schoonderwalt in Haarlem en dat vond ik al bijzonder, maar die avond met Piet Noordijk was hij alweer een paar stappen verder. Robs ontwikkeling weerspiegelde het muzikale tijdsbeeld, absoluut niet geforceerd maar op een heel natuurlijke manier. Die avond was voor mij een enorme ervaring en een les in 'tension and release'. De tweede keer dat ik met Rob speelde was enige maanden later en wel in **november 1968**. Ruud Jacobs belde mij of ik drie dagen kon spelen met tenor- en sopraansaxofonist Lucky Thompson. Daar zei ik geen nee tegen. We hadden een korte repetitie bij Ruud Jacobs thuis in Hilversum zonder Rob en dat verliep zonder problemen. 'The kid got all the chops', zei Lucky Thompson tegen Ruud. De avond daarna vond het eerste optreden plaats in gebouw De Heuvel in Rotterdam voor Jazzclub B14 georganiseerd door Paul Karting. Ons optreden werd in zijn geheel opgenomen door de VPRO-radio. Lucky Thompson speelde graag met Rob. Hij kende hem want ze hadden al eerder met elkaar gespeeld in Duitsland. Ik moest wel even wennen want er werd aan mij gevraagd of ik op het slagwerk van Martin van Duynhoven wilde spelen omdat die daar toen ook optrad met Nedley Elstak. Nu zou het mij niets meer uitmaken, maar als broekie van 21 wil je graag nog op je eigen spullen spelen. De radio-opname is gelukkig in het Nederlands Jazz Archief bewaard gebleven en ik heb er een stuk van mogen gebruiken voor een compilatie-cd ter gelegenheid van mijn zeventigste verjaardag. Een gedeelte van de opname is in de jaren negentig nog een keer herhaald in een programma van Aad Bos. Ondanks de bedenkingen die ik had, zitten er zeer zeker wel een paar heel mooie momenten bij. Toen Rob het na al die jaren terughoorde belde hij mij op om te vertellen dat hij het toch wel een mooi document vond. Ruud Jacobs heeft nog twee stukken op YouTube gezet, 'Cherokee' (<https://tinyurl.com/55b5v4a8>) en 'Green dolphin street' (<https://tinyurl.com/mrxbkj2n>).

[vervolg op de volgende pagina links...](#)

De dag erna speelden we in het Casino in Den Bosch en dat was feest, zo'n avond dat je na de eerste paar noten voelt dat alles klopt. Rob en Lucky speelden zeer geïnspireerd en hun samenspel stond op een zeer hoog niveau. Ik kon tegen Ruud Jacobs aanleunen. We voelden ons vrij en hadden niet de druk van een radio-opname. Tragisch dat Lucky Thompson zich zo ondergewaardeerd voelde. Tijdens een gesprek met Rob Madna vertelde hij dat hij weliswaar Lucky heette, maar hij voelde zich zijn hele leven 'unlucky'. Het laatste concert was in Groningen in de Mambo Bar georganiseerd door, jawel, Rein de Graaff. Ik vond het een heel bijzondere muzikale ervaring om met deze drie fantastische musici drie dagen te mogen spelen en leerde vooral ook veel van de gesprekken met Rob. Hij was in die tijd ook leraar wiskunde op een middelbare school in Rotterdam.

Rob Madna, Piet Noordijk, Eric Ineke en Harry Emmerly in 1988 (Bimhuis). Kijk hier: <https://tinyurl.com/yc7kdray>

In die periode startte Rob ook zijn hobbyorkest waarmee hij zijn arrangementen kon uitproberen. De repetities waren altijd wekelijks in cafe 'Het Paviljoentje' in Den Haag. Het was een goed orkest met onder anderen Ruud Brink, Ferdinand Povel, Leo van Oostrom, Rob Agerbeek, Rob Langereis en Peter Ypma. Laatstgenoemde kreeg het steeds drukker bij de omroep en dus belde Rob mij vaak op om voor hem in te vallen. Dat was zeer leerzaam en heel gezellig, want de heer Noordergraaf, de uitbater van het etablissement, bracht regelmatig een dienblad met glaasjes jenever rond. Daarna heb ik een paar jaar niet meer met Rob gespeeld, tot hij mij op een avond in **1975** opbelde met de mededeling dat hij graag een nieuw trio wilde formeren met bassist Koos Serieuse en met mij. Hij had al een tijd niet meer gespeeld en wilde graag een vast trio hebben dat elke week bij hem thuis kon repeteren. Aldus geschiedde en tijdens de eerste repetitie was er meteen een klik. Het repertoire was een mengeling van eigen werk, 'jazz originals' en standards. Alle stukken waren op een heel subtiele manier gearrangeerd, zowel harmonisch als ritmisch, waardoor het trio een volkomen eigen gezicht kreeg. Ik heb de door Rob handgeschreven drumpartijen nog allemaal bewaard. Het gerucht ging [vervolg in de rechterkolom...](#)

Vlnr: Eric Ineke, Ruud Jacobs, Lucky Thompson, Rob Madna; 22 november 1968, B14, Rotterdam. (Foto: Archief Eric Ineke)

al snel rond dat Rob Madna een nieuw trio had gevormd en dat resulteerde in een eerste optreden op **11 maart 1976** in Cafe Barbaars in Voorburg. Het werd tevens opgenomen door de Avro voor het programma 'Jazzspectrum' van producer Paul van Schaik. Helaas stond er een gewone 'upright piano' maar vanaf de eerste noot ging het loos. Rob was in topvorm en speelde als een duivel. Deze 'proof of the pudding' smaakte naar meer en we waren er alledrie van overtuigd dat we met het trio door moesten gaan. Op 20 mei 1976 werden we wederom gevraagd voor een radio-opname voor de Avro maar dan in de studio. Toen Frank Jochemsen, de onvolprezen detective van het Nederlands Jazz Archief, mij de opname zo'n 45 jaar na datum liet horen was ik weer zeer onder de indruk van de prachtige 'piano sound', de bassolo's van Koos Serieuse en het samenspel van het trio.

De volgende radio-opname vond plaats op **13 juni 1976** en was een belangrijke NOS-productie in samenwerking met het Metro-pole Orkest, dat toen nog onder leiding stond van chefdirigent Dolf van der Linden. Het programma was opgedragen aan Duke Ellington met arrangementen van onder anderen Rob Pronk. Er waren, behalve het trio, nog een aantal gastsolisten uitgenodigd, onder wie Kenny Wheeler, Charlie Mariano en Ferdinand Povel. Het programma werd 'live' opgenomen in De Doelen in Rotterdam. Wij speelden voor de pauze en we begonnen als trio met 'C jam blues' en daarna nog een paar stukken als trio in het orkest. Heel bijzonder.

Inmiddels was Rob ook benaderd door NOS-producer Joop de Roo voor een plaatopname in een serie die hij maakte voor het Omega Label. Rob, die daar niet bepaald op zat te wachten, nam het aanbod toch aan. Twee weken voor de opname speelden we nog een concert in Nick Vollebregt's Jazz Cafe in Laren met als gast tenorsaxofonist Ferdinand Povel. Dat was op **4 juli 1976**. Dat optreden werd geregistreerd door de NOS-radio en dus ook geproduceerd door Joop de Roo. De opname werd in 2003 als 'Broadcast Business '76' op cd uitgebracht op het Daybreak-label.

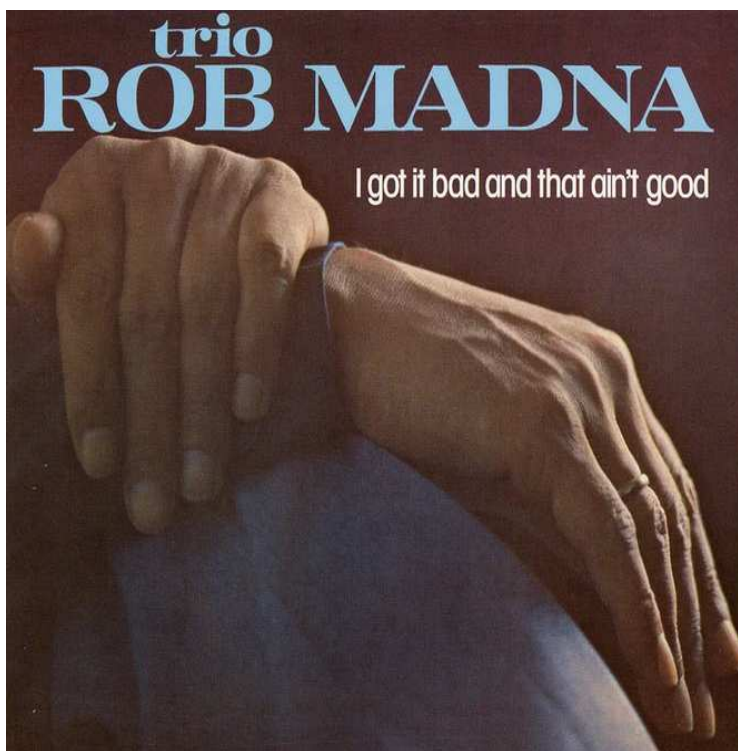
Beluister het album 'Broadcast Business '76' hier: <https://tinyurl.com/fc44v82s>

[vervolg op de volgende pagina links...](#)

Het concert in Laren was een mooie 'warming up' voor de plaatopname met het trio. Op 20 en 21 juli 1976 zaten we in de Dureco Studio in Weesp en werd het trio vastgelegd voor de eeuwigheid. De opnametechnicus was Emile Elsen, de halfbroer van Frans Elsen. Na afloop had ik het gevoel dat we een bijzondere opname hadden gemaakt, maar zelfkritiek blijft wel belangrijk. Vooral Rob had een kritisch oordeel over zichzelf. Hij had het liefst een paar stukken over willen doen. Dat ging natuurlijk niet gebeuren, want het was sowieso geen goedkope productie. Enige maanden later liep ik in Den Haag op de Denneweg de toenmalige gerenommeerde platenzaak van Hogenboom binnen en grasduinde een beetje in de jazzplatencollectie. Tot mijn stomme verbazing zag ik de plaat liggen. Met grote letters 'Trio Rob Madna' maar wie de bassist en drummer waren daar mocht de koper naar raden. Zeer slordig allemaal. Ik belde meteen Rob op en die was ook zeer verbaasd en tegelijkertijd zeer verbolgen dat hij niet was ingelicht over de release en dat hij nog geen exemplaren had gekregen. Enfin, die plaat is een tijdje op de markt gebleven en was daarna nergens meer verkrijgbaar tot ergens in het jaar 2000 de Japanse platenproducent Minorou Sawano lucht kreeg van het album. Hij had gehoord dat het een bijzondere opname was en belde met Dureco om te vragen of ze de originele band nog hadden. En jawel, die lag op een stoffige plank. Sawano deed een bod en werd de trotse eigenaar. Jan Huydts hielp hem met een nieuwe mix en zo kreeg de opname via Japan eindelijk een reissue op zowel vinyl als cd op het Atelier Sawano Label. Dit label neemt vooral veel Europese trio's op en de cd's zijn alleen verkrijgbaar via hun website. Het album heeft de originele cover behouden met een prachtige foto die gemaakt is door Koos Serierse. En de bezetting is ook eindelijk correct vermeld. De titel is 'I Got It Bad And That Ain't Good'. Ik hoorde later dat de cd het best verkochte album van het label is. De originele vinyluitgave is inmiddels een verzamelobject geworden en wordt op diverse sites aangeboden voor exorbitant hoge prijzen. Het album mag wat mij betreft tot de top tien van Nederlandse jazzopnamen worden gerekend.

Beluister het album hier:
<https://tinyurl.com/3xhv4emf>

vervolg in de rechterkolom...

De hoes van het album 'I Got It Bad And That Ain't Good'.

Rob kreeg ineens veel aanbiedingen voor het trio, vooral van de omroep. Dat is met de huidige situatie in het omroepwereldje praktisch ondenkbaar. De periode 1976-1977 was al met al een zeer productieve tijd voor het trio. Bij een aantal optredens in clubs hadden we niemand minder dan Ferdinand Povel als solist erbij. Dat was een perfecte match en de repertoirekeuze was superbliem, ook bij een concert voor het NOS Laren Jazz Festival op **14 augustus 1976** in de Singer Concertzaal. Gelukkig zijn alle hierboven genoemde radio-opnamen bewaard gebleven bij het Nederland Jazz Archief. Op **8 december 1977** traden we nog voor het laatst met het trio op in TROS Sesjun, maar die opname is helaas tot op heden niet teruggevonden. Daarna is er van het trio in deze bezetting niets meer vastgelegd.

Het trio was uniek door de subtiele interactie. Robs 'voicings' waren tijdloos en in zijn manier van 'shout chorussen' spelen hoorde je de invloeden van Thad Jones en ook dat was vrij uniek. Aan het eind van de jaren zeventig startte Rob zijn repetitie-orkest weer op met Frans Elsen, en Koos en mijzelf als ritmesectie. Ik denk dat hij na een belangrijke ontmoeting met Thad Jones weer geïnspireerd was om te gaan arrangeren. Jones vroeg hem trouwens om in zijn orkest te komen spelen, maar daar voelde Rob weinig voor. Rob was, net als Frans Elsen in die tijd, zeer geïnteresseerd in de Fenderpiano. Ik weet niet meer wie op dat lumineuze idee kwam, maar er staat mij een optreden bij eind jaren zeventig in Theater Pepijn in Den Haag met Rob en Frans allebei op Fender Rhodes, en verder Ack Van Rooyen, Ferdinand Povel, Victor Kaihatu en ondergetekende. Dat moet wat geweest zijn.

Eric Ineke (wordt vervolgd)

Eric Ineke is drummer. Sinds 2006 is hij leider van de Eric Ineke JazzXpress. Voor de Concertzender maakt Ineke het maandelijkse programma House of Hard Bop. Het programma is na uitzending terug te luisteren op de website van de Concertzender.

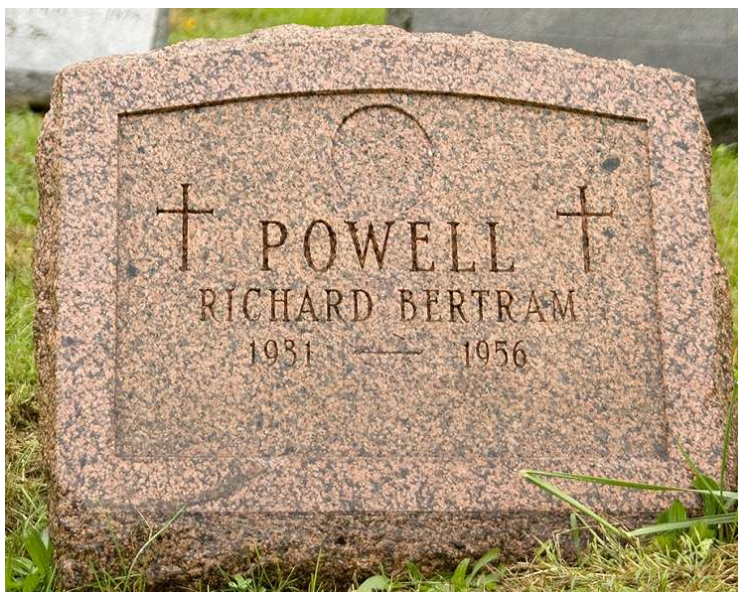
Heeft u jazznieuws? Stuur het ons: jazzflits@gmail.com.

INGEZONDEN

HERBEGRAFENIS BUD POWELL

Dit jaar is het honderd jaar geleden dat Bud Powell werd geboren. In Jazzflits 413 berichtten wij over een inzamelingsactie die Peter Pullman, zijn biograaf, is begonnen om een herbegravenis van de pianist met een passende grafsteen te kunnen betalen. Dat zou dan moeten gebeuren op Woodlawn cemetery, Bronx, New York. Tal van jazzgroten liggen daar al, onder wie Miles Davis, Duke Ellington, Lionel Hampton en Max Roach. [Jaap van der Klomp](#), auteur van het boek 'JazzLives' (2008), waarvoor hij grafstenen van jazzmuzici fotografeerde, heeft zijn bedenkingen bij het plan: "Ik vraag me af welk doel hiermee wordt gediend. Is het ter meerdere glorie van de begraafplaats of een egotrip van de biograaf?" Hier volgt zijn relaas.

"Toen ik aan mijn boek JazzLives werkte (2005–2008) wilde ik natuurlijk ook Bud Powell opnemen in mijn boek. Tijdens research bij het Institute for Jazz Studies in Newark stuitte ik op een knipseltje over zijn overlijden en de begrafenis. Een zin uit het artikel is me in het bijzonder bijgebleven: 'We take care of our own'. Bud Powell die in zijn laatste jaren een zwervend bestaan leidde in New York was in Brooklyn overleden en de zwarte gemeenschap zou zorgen voor zijn begrafenis. Uiteindelijk bleek dat Powell begraven is op Fairview Cemetery in Willow Grove, Pennsylvania. Willow Grove is een stadje in de buurt van Philadelphia. Ik bezocht op mijn zwerftocht die begraafplaats, maar het kantoor was gesloten en een wandeling langs de graven bracht geen oplossing. De volgende dag ging ik naar Feasterville, ook in de omgeving van Philadelphia, om de grafplaat van trompettist Lee Morgan te fotograferen. Het zat mee, het kantoor was open en ik kreeg de locatie van het graf van Lee Morgan door: een bronzen plaat met een bajonetsluiting voor een bijbehorende vaas. Klus geklaard. Omdat ik toch in de buurt was besloot ik het nog eens te proberen bij Fairview Cemetery. Ik belde het kantoortje met de vraag of ze mij de locatie van het graf van Bud Powell konden geven. Even later kreeg ik als antwoord dat niet alleen [vervolg in de rechterkolom...](#)

De grafsteen van Bud Powells broer Richie. (Foto: Archief)

Bud Powell begraven is op Fairview Cemetery maar ook zijn jongere broer pianist Richie Powell. Richie Powell was in 1956 omgekomen bij het tragisch auto-ongeluk dat ook zijn vrouw Nancy Powell alsmede trompettist Clifford Brown het leven kostte. Bud Powell, zo werd me verteld, is begraven in 'an unmarked grave'. Ter plekke bleek dat ik de dag ervoor wel de grafsteen van Richard Bertram Powell had gezien maar de connectie niet had gemaakt. En ja, daar was het. Het graf van Bud Powell, een van de grootste musici-pianisten in de naoorlogse jazz, een stukje gras met niets wat vermeldde wie daar begraven ligt. Hoe kies of onkies is het om de stoffelijke resten van Bud Powell te verplaatsen maar zijn jongere broer te laten voor wie of wat hij is? Waarom de verschillen in de graven? Ik heb daar geen kennis van, maar ik stel me zo voor dat de familie Powell in 1956 nog grotendeels intact was en zodoende hun tragisch omgekomen zoon kon begraven met een eenvoudige grafsteen. In 1966, bij het overlijden van Bud Powell, was die situatie wellicht geheel veranderd. De familie uit elkaar gevallen, Bud Powell sinds zijn terugkeer in New York geen schim meer van de musicus en pianist die hij eens was, levend aan de zelfkant van de maatschappij. Dus ook geen geld beschikbaar voor een mooie steen op het graf, ongeacht de uitspraak: 'We take care of our own'. Ik heb na mijn ontdekking wel eens gedacht of er niet iets gedaan zou moeten worden met het graf van Bud Powell. Vrijwel alle jonge pianisten zijn schatplichtig aan hem (Herbie Hancock, Keith Jarrett, Chick Corea om er een paar te noemen). Het ontbrak mij in die tijd aan de connecties om dit onderwerp aan te zwengelen dus het is er niet van gekomen. Persoonlijk zou ik het heel chic vinden als men een mooie steen zou plaatsen op de huidige rustplaats van Bud Powell en het hele circus van opgraven en verplaatsen achterwege zou laten. Wie mijn boek heeft en het doorbladert komt allerlei graven tegen op allerlei begraafplaatsen waar volgens mij niets op tegen is. Dus waarom een graf verplaatsen? Voor wiens glorie? Een kleine opsomming. Het graf van Lester is te vinden in Brooklyn; dat van Billie Holiday in de Bronx; Louis Armstrong, Johnny Hodges, Dizzy Gillespie liggen in Queens; Fats Navarro en Sarah Vaughan vonden hun laatste rustplaats in New Jersey; het graf van John Coltrane is op Long Island en Thelonious Monk en Tadd Dameron liggen in Hartsdale, NY begraven."

IM GEORGE RIEDEL

De Zweed Georg Riedel is 25 februari 2024 op negentigjarige leeftijd overleden. De veelzijdige componist, arrangeur en (jazz)bassist ontvluchtte op vierjarige leeftijd zijn geboorteland Tsjechoslowakije. Hij groeide op in Zweden.

De componist Riedel heeft bijna drieduizend composities op zijn naam staan. Daaronder een 'klassieke' opera (Hemsöborn), ballet- en koormuziek en, niet te vergeten, veel theater- en filmscores. Hij maakte muziek bij verfilmde boeken van Astrid Lindgren (onder meer 'Pippi Langkous' en 'Emil i Lönneberga'). Eigenlijk zou de jazzpianist Jan Johansson de muziek bij de Pippi-film 'Här kommer Pippi Långstrump' maken. Door een

George Riedel (rechts) op een platenhoes uit 1979.

dodelijk auto-ongeluk kon hij de opdracht echter niet afmaken. Hij kon alleen de herkenningstune componeren. Riedel maakte het werk af.

Met Jan Johansson maakte de bassist in 1964 een van de meest succesvolle Zweedse jazzplaten: 'Jazz på Svenska' (Jazz op zijn Zweeds). Het duo improviseert fijnzinnig op Zweedse volksmelodieën. Fijntjes zijn ook de opnamen die hij maakte met het trio con Tromba (Riedel bas, Jan Allan trompet en Bengt Hallberg piano). Kamerjazz! Als arrangeur van de Radiojazzgruppen maakte hij luidruchtiger jazz.

Met zijn laatste project in 2023 ging hij terug naar zijn wortels. Op de plaat 'Yiddishland/Nya Visor' (Dos Nisele) zingt onder anderen zijn dochter Channa. De baspartijen liet hij over aan Emil Skogh. Georg Riedel heeft decennialang muzikaal vooral in Zweden van zich laten horen. Dat is terug te vinden op tientallen albums waaraan hij heeft meegewerkt.

Lo Reizevoort

JAZZ IN BEELD

CHRIS CHEEK C.S.

Het was 2 maart een ouderwets mooie avond bij Hot House in Leiden met Chris Cheek (tenor- en sopraansax), Rembrandt Frerichs (toetsen), Mark Haanstra (basgitaar) en Jamie Peet (drums). Frerichs liet Leiden genieten van twee oude bekenden: de vintage Fender Rhodes piano en de Moog synthesizer, diepe 'grooves' en intrigerende bliepjes.

Foto's en tekst: Marcel Schikhof

DISCOGRAFISCHE NOTITIES

RUDY VAN GELDER (1924–2016)

Rudy Van Gelder was een gerenommeerd Amerikaans geluidstechnicus, gespecialiseerd in jazzopnamen. Hij was de zoon van Nederlandse emigranten. Gedurende een halve eeuw nam hij enkele duizenden platen op. Erik Carrette neemt leven en werk van Van Gelder in twee delen onder de loep. In deze Jazzflits het eerste deel. Deel twee wordt gepubliceerd in Jazzflits 416.

Reeds in 1949 was Rudy Van Gelder (RVG) een van de eersten die in Amerika de hoogwaardige Duitse Neumann microfoons gebruikten. Hij kon die laten bezorgen door een vriend die werkte bij de Armed Forces Radio in München. In 1951 kocht RVG zijn eerste Ampex 300-C bandopnemer. Tussen 1953 en 1967 werkte Van Gelder hoofdzakelijk voor Blue Note Records, in 1939 opgericht door Alfred Lion.

Van Gelder gaf zelden interviews. Hij was zwijgzaam over de details van zijn aanpak. Marc Myers publiceerde in februari 2012 in zijn JazzWax een vijfde interview. In 1989 kon Frank van Dixhoorn (°1959) voor De Volkskrant een gesprek voeren met Van Gelder, waarin hij onder meer zegt: "Ik doe geen uitspraken over jazz. Ik ben geen muzikant en zelfs geen kenner, dat wil ik ook niet: ik maak platen. Dat is mijn beroep." Hij was geen producer, wel een geluidsingenieur.

Aan het werk van Rudy Van Gelder is een aparte website gewijd: [The RVG Legacy – Preserving The Legacy of Rudy Van Gelder](https://rvglegacy.org/): <https://rvglegacy.org/>.

Journalist en producer George Drabing Hicks vond Van Gelder de meest overgevaardeerde geluidsopnametechnicus. Had zijn visie te maken met jaloersheid? Hicks werkte voor Bose Corporation, een bedrijf gespecialiseerd in audioapparatuur, en nog steeds gevestigd in Framingham, Massachusetts. Bose werd opgericht in 1964 door Dr. Amar G. Bose. [vervolg in de rechterkolom...](#)

Rudy Van Gelder op de hoes van een Japans verzamelalbum.

Elke grote platenfirma had wel een bijzondere opnametechnicus. Kijk op de platenhoezen. Voor opnamen van latin bands en salsa moest je naar de studio bij Irv Greenbaum (1925-2009). Val Valentin (1920-1999) werkte voor Verve Records en MGM Records (Metro-Goldwyn-Mayer). Roy DuNann maakte eerst faam bij Capitol Records en werkte nadien voor Contemporary Records, in 1931 gesticht door Lester Koenig (1918-1977). Atlantic Records deed een beroep op Tom Dowd (1925-2002). Columbia Records had de in München geboren Fred Plaut (1907-1985) in dienst. In Los Angeles stond Ralph Valentine aan de knoppen bij Radio Recorders.

En ook Nederland heeft een geluidstechnicus van formaat. In het boek 'I'm The Beat' lees je de belevenissen van Max Bolleman (°1944) als studiobaas in Monster en soms in New York. Bolleman heeft van 1982 tot 2009 de grootste namen uit de jazzwereld in zijn studio 44 in Monster gehad. Art Blakey, Chet Baker, Herbie Hancock. Wel 1.500 opnamen zijn onder zijn supervisie gerealiseerd. Studio 44 was een van de eerste studio's die gebruikmaakte van digitale opnameapparatuur. Bolleman werkte veel voor Timeless en de familie Wigt, voor Criss Cross Jazz van Gerry Teekens (1935-2019) en BV Haast. De eerste opname bij RVG voor Gerry Teekens was op 2 januari 1985 het album 'Opal essence' met het Hod O'Brien Quintet (met trompettist Tom Harrell en baritonsaxofonist Pepper Adams; Criss Cross Jazz 1012). De laatste was op 15 maart 1991 met het Billy Drummond Quintet, 'Native Colours' (CCJ 1057).

In Max' huidig woonhuis staat alle apparatuur uit Monster. Bolleman is geëindigd waar RVG begonnen was, in zijn huiskamer. Beiden waren vakgenoten, opticiens. 'I'm The Beat' telt 255 pagina's en is geschreven door onze veel te vroeg overleden jazzvriend en Hammondspeler Herbert Noord (1943-2022). Op 9 juni 1987 was pianist McCoy Tyner met Avery Sharpe (bas) en Louis Hayes (drums) in Max' studio voor de plaat 'Bon Voyage' (Timeless SJP 260). Tyner liet zich ontvallen dat de vleugel hier veel beter klonk dan die bij RVG, 'en je neemt ook veel beter op!' Vandaar op dat album een 'Blues for Max'. [vervolg op de volgende pagina links...](#)

Blue Note Records had Rudy Van Gelder aan boord, een crack in zijn stiel. In gespecialiseerde tijdschriften worden de kunsten van de genoemde technici vergeleken. Een blog heeft als titel: 'RVG vs. DuNann'. 'The Skeptical Audiophile' geeft de voorkeur aan laatstgenoemde: "RVG and Columbia made great recordings too, but none are as consistently natural as those on Contemporary."

Frederik Goossens (°1974) is docent jazzgeschiedenis aan het conservatorium in Gent. Hij bezocht de RVG Studio's vijf jaar geleden. Frederik vertelt: "Ik had een rugzakje mee dat ik samen met mijn jas achteloos op een krukje dat daar stond had gelegd. Don Sickler, de man van Van Gelders laatste assistente, leidde me toen wat rond en hij toonde me een foto van datzelfde krukje, met daarop de saxofoon van John Coltrane. Dan werd de jazzgeschiedenis plots heel tastbaar en werd het toch even licht in mijn hoofd." Frederik was daar op uitnodiging van Universal toen verloren gewaande opnamen van John Coltrane (1926-1967) werden voorgesteld in aanwezigheid van zijn zoon Ravi (°1965). Het was een bijzondere ervaring om muziek te horen klinken in dezelfde ruimte waar die een halve eeuw eerder werd gespeeld en opgenomen. Don Sickler (°1944) is trompettist. Zijn vrouw Maureen was als geluidsingenieur 32 jaar assistent bij Rudy Van Gelder. Het koppel zorgt voor de studio als een soort historisch erfgoed. De RVG-studio werd op 25 april 2022 opgenomen in het National Register of Historic Places.

Slechts enkele Belgen en Nederlanders konden hun muziek opnemen in de RVG-studio. Eerst was dat de Luikse fluitist en tenorsaxofonist Bobby Jaspar (1926-1963):

[Op 21 augustus 1956](#), Hank Jones Quartet, met Bobby Jaspar, Paul Chambers, Kenny Clarke (Savoy MG 12087) – ook als Hank Jones, 'Relaxin' At Camarillo' (Savoy Jazz SJL 1138), in Hackensack
[Op 12 maart 1957](#), Herbie Mann en Bobby Jaspar, op 'Flute Flight', met Eddie Costa, Tommy Flanagan, Doug Watkins, Bobby Donaldson, nog in Hackensack (Prestige 7124) (OJC 1084)
[Op 21 maart 1957](#), Herbie Mann en Bobby Jaspar, op 'Flute Souffle', met Joe Puma, Tommy Flanagan, Wendell Marshall, Bobby Donaldson (Prestige 7101) (OJC 760) (OJC 1084)
[vervolg in de rechterkolom...](#)

Bobby Jaspar was de eerste jazzartiest uit de lage landen die werd opgenomen door Rudy Van Gelder. Samen met het Hank Jones Trio stond hij in 1956 in zijn studio voor een Savoy-elpee.

[Op 22 maart 1957](#), Prestige All Stars, 'Interplay For 2 Trumpets And 2 Tenors', met Idrees Sulieman en Webster Young, John Coltrane en Bobby Jaspar, met Mal Waldron, Kenny Burrell, Paul Chambers, Art Taylor (Prestige 7112) (Prestige 7341) (OJC 292)
[Op 25 en 26 maart en 12 mei 1970](#), Quincy Jones, Gula Matari, met Toots Thielemans, producer Creed Taylor (A & M SP 3030)
[Op 3 december 1991](#), The Houdini's, 'The Houdini's In New York'
[13-16 maart 2011](#), de Nederlandse Hammondspeler Rob Mostert (°1965) nam daar zijn 'Englewood Cliffs Sessions op', met gast-solist saxofonist Houston Person (°1934); die was in 1960 getrouwd met pianiste Bertha Hope (°1936)
[22 en 24 juni 2022](#), gitarist Jeanfrancois Prins, 'Blue Note Mode', met Danny Grissett (piano), Jay Anderson (bas) en E.J. Strickland (drums), met gasten Jeremy Pelt (trompet) en Jaleel Shaw (altsax) (GAM). Intussen woont Danny Grissett in Wenen.

[Muziek opnemen is een volwaardige kunst.](#)
[Lees hier het artikel 'De geschiedenis van de geluidsopname':](#)
<https://tinyurl.com/4m63vnyt>

Er zijn nog meer mensen en bedrijven die zich bekommerden om goede opnamen. Larry Scully, Bridgeport, Connecticut zocht levenslang naar methoden voor het beste geluid. Hij was destijds de 'Rolls Royce' in zijn vak. Zijn vader werkte van 1904 tot 1918 voor de Columbia Phonograph Company. Vanaf 1918 werkte hij voor zichzelf. De Scully Recording Instruments Corporation was actief van 1919 tot 1985. Om 'masters' te snijden kocht Rudy Van Gelder in 1954 een Scully model 601 voor zijn studio, in 1962 nog een 601. In 2020 was de waarde daarvan 80.000 dollar. Akai Electric Company produceerde vanaf juli 1929 componenten voor radio en audio. Bang & Olufsen en Ray M. Dolby, Ampex en Revox doen ook een audio-belletje rinkelen. In 1951 lanceerde de Zwitserse Studer Company de Revox recorder. En wie kent niet de geluidsbanden van Scotch en Agfa.
[vervolg op de volgende pagina links...](#)

Schrijver Fred Kaplan (°1954) vertelt dat Blue Note en Van Gelder nadrukkelijk wilden dat zijn naam op de platenhoezen vermeld werd, om het platen kopend publiek te overtuigen. Zo maakten ze van de Blue Note-sound iets mythisch.

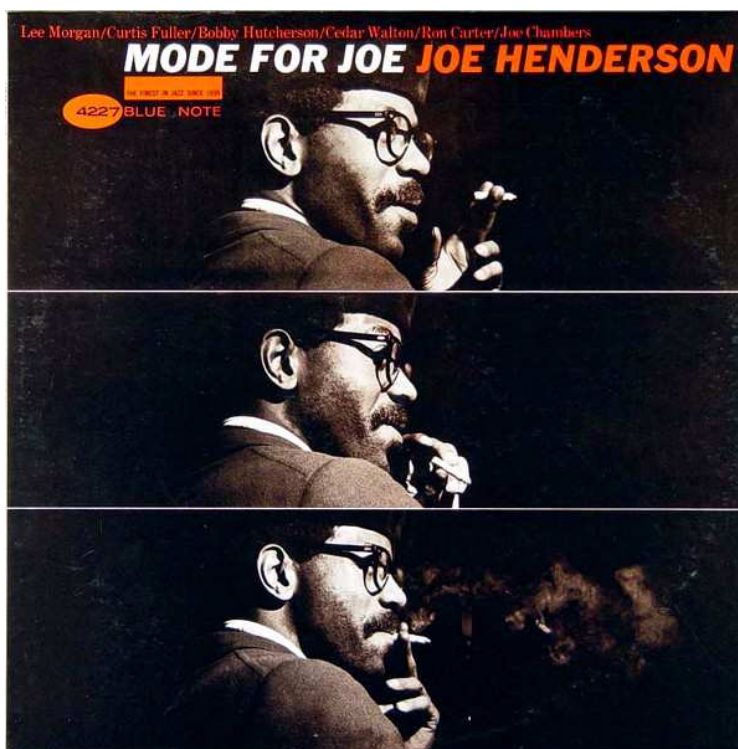
De familie Van Gelder

Een beetje familiehistorie nu van de Van Gelders. Reeds in de bevolkingsregisters van 1910 vinden we Van Gelders in New York en Manhattan. De **grootvader** van RVG, **Herman Van Gelder** (1850-1931), emigreerde in 1887 naar Amerika. Samen met zoon Louis Van Gelder, geboren in 1895, volgt een naturalisatie in 1912. Herman was geboren op 26 februari 1850 in Zwolle, Overijssel. Op 19 december 1883 trouwde hij in Rotterdam met de Rotterdamse Henriette Boelens (geboren op 7 mei 1863, overleden in 1941). Van beroep was Herman leerlooier. Hij overleed op 17 december 1931 in New Jersey.

Het koppel kreeg drie zonen: Louis (1895-1985) en de tweeling Rudolph en Leon Van Gelder, geboren in Amsterdam op 19 augustus 1898. Rudolph overleed op 10 september 1956, Leon op 27 november 1956. Verondersteld wordt dat de ouders na hun eerste Amerika-trip naar Nederland terugkwamen voor de geboorte van de drie kinderen.

Rudy's **vader Louis Van Gelder** (4 juni 1895 - 17 september 1985) was geboren in Arnhem, Gelderland. Hij trouwde met Henriette Van Gelder (1902-1981). Jeroen de Valk vond dat Louis trouwde met een zekere Fanny, geboren in New York in 1902. Het koppel bestierde veertig jaar lang de Henrietta Corset Shop in Passaic, NJ. Vader Louis trouwde feitelijk enkele keren, onder anderen met Sarah Cohen. Hij werd begraven met zijn laatste echtgenote, Henrietta Van Gelder. Louis' tweelingbroers Rudolph (1898-1956) en Leon (1898-1956) werden beiden beroepsmuzikanten. Rudy (Rudolph) Van Gelder was in de jaren dertig drummer bij het orkest van Ted Lewis. In augustus, november en december 1934 was hij met Ted Lewis in de studio in New York en Chicago. Hij wordt vermeld op een zestiental opnamen voor Decca. Die staan op Timeless Historical, 'Ted Lewis & His Band - 1929-1934' (Timeless CBC 1-074).

Rudy Van Gelder (RVG) werd geboren op 2 november 1924, in Jersey City, Hudson County, New Jersey. Hij trouwde twee keer: eerst in 1955 met Elva [vervolg in de rechterkolom...](#)

Saxofonist Joe Henderson (1937-2001) was tussen 1963 en 1968 zowat vijftig keer in de RVG Studio voor minstens dertig albums voor het Blue Note-platenlabel. Onder meer voor 'Mode For Joe' uit 1966.

Myerovich Van Gelder (1917-1979). Ze werd boekhouder bij Van Gelder Recording Studio. Ze was een pianiste die ooit in Carnegie Hall optrad. Haar opwaartse familie en verwanten kwamen uit Warschau en uit Tula, Rusland.

In 1982 trouwde RVG met Janet Ruth Herrmann Van Gelder (1937-2002). Beide echtgenoten overleden in Englewood Cliffs, Bergen County, New Jersey. RVG zelf overleed daar op 25 augustus 2016. Hij is begraven in het George Washington Memorial Park in Paramus, Bergen County, NJ. Enkele familieleden van RVG hadden Joodse roots, gezien de Hebreeuwse opschriften op sommige grafstenen.

Erik Carrette (wordt vervolgd)

Dank aan Frederik Goossens, Paul Westby, Marc van den Hoof, Danny Grissett, Jerry Teekens, Max Bolleman, Jeroen de Valk, Jay Anderson, Ria Wigt.

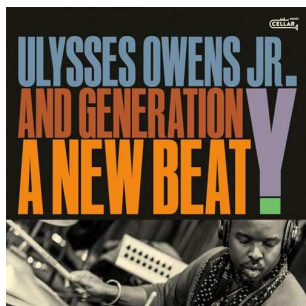
BERICHT

'Gregory Privat is Franse jazzmusicus van het jaar'

De Franse toetsenist Gregory Privat is volgens de Franse L'Académie du Jazz de beste Franse jazzmusicus van het jaar 2023. Hij werd begin maart onderscheiden met de Prix Django Reinhardt. Tot beste Franse jazzplaat werd 'Zeitgeist' van pianist-orkestleider Laurent Cugny uitgeroepen. De beste plaat internationaal is het album 'Pédron Rubalcaba' gemaakt door Pierick Pédron & Gonzalo Rubalcaba. In deze categorie waren verder zangeres Cécile McLorin Salvant met 'Melusine' en saxofonist Joshua Redman met 'Where We Are' genomineerd. Als beste Europese artiest kwam de Zwitserse zanger Andreas Schaefer uit de bus rollen. L'Académie du Jazz bestaat sinds 1954 en werd destijds opgericht door André Hodeir. De genoemde onderscheidingen worden jaarlijks verstrekt.

JAZZWEEK TOP DRIE

4 maart 2024

1 Ulysses Owens Jr. & Generation Y

A New Beat
(Cellar Music Group)

2 Dave Stryker Trio with Bob Mintzer

Groove Street
(Strikezone)

3 Gerald Cannon

The Music Of Elvin & McCoy
(Woodneck)

De JazzWeek Jazz Top Drie geeft een overzicht van de meest gedraaide albums op de Noord-Amerikaanse jazzradio; (www.jazzweek.com).

COLOFON

JAZZFLITS is een onafhankelijk jazzperiodiek voor Nederland en Vlaanderen en verschijnt twintig keer per jaar. **Uitgever/hoofdredacteur:** Hans van Eeden. **Correctie:** Sandra Sanders. **Vaste medewerkers:** Sjoerd van Aelst, Tom Beetz, Ruud Bergamin, Erik Carrette, Bart Hollebrandse, Roland Huguenin, Eric Ineke, Hans Invernizzi, Ralf Jacobs, Peter J. Kortzen, Jaap Lampe, Herman te Loo, Jan J. Mulder, Gijs Ornée, Milan Popov, Lo Reizevoort en Jeroen de Valk. **Fotografie:** Tom Beetz, Marcel Schikhof, Joke Schot. **Webbeheerder:**

Erik van Doorne, Masters of Media. **Logo:** Het **JAZZFLITS**-logo is een ontwerp van Remco van Lis. **Abonnementen:** Een abonnement op **JAZZFLITS** is gratis. Meld u aan op www.jazzflits.nl. Een abonnee krijgt bericht als een nieuw nummer op de website staat. **Adverteren:** Het is niet mogelijk om in **JAZZFLITS** te adverteren. **Adres(post):** Het postadres van **JAZZFLITS** is per e-mail bij ons op te vragen. **Adres(e-mail):** Het e-mailadres van **JAZZFLITS** is jazzflits@gmail.com. **Bijdragen:** **JAZZFLITS** behoudt zich het recht voor om bijdragen aan te passen of te weigeren. Het inzenden van tekst of beeld voor publicatie impliceert instemming met plaatsing zonder vergoeding. **Rechten:** Het is niet toegestaan zonder toestemming tekst of beeld uit **JAZZFLITS** over te nemen. Alle rechten daarvan behoren de makers toe. **Vrijwaring:** Aan deze uitgave kunnen geen rechten worden ontleend.

EUROPE JAZZ MEDIA CHART

1 maart 2024

Mike Flynn, Jazzwise:

JULIAN LAGE Speak to Me (Blue Note)

Kateryna Ziabliuk, Meloport:

KONSTANTIN KOLESNICHENKO

Good Things: A Tribute To George Smith (Eigen Beheer)

Paweł Brodowski, Jazz Forum:

ATOM STRING QUARTET Universum (Warner Classics)

Krzysztof Komorek, Donos kulturalny:

SCRATCHING FORK II (Fundacja Słuchaj)

Jan Granlie, salt-peanuts.eu:

NILS ØKLAND BAND Gjenskinn (Hubro Records)

Dick Hovenga, Written in Music:

FELIX ZURSTRASSEN/NOVA

Elusive (Igloo Records)

Christine Stephan, Jazzthetik:

NIKKI ILES & NDR BIGBAND

Face to Face (Edition Records/H'Art)

Viktor Bensusan, jazzdergisi.com:

DANIEL HERSKEDAL A Single Sunbeam (Edition Records)

Nuno Catarino, jazz.pt:

OLD MOUNTAIN Another State Of Rhythm (Clean Feed)

Henning Bolte, freelance:

PHILIPP RÜTTGERS

Trio Etudes Of Shapes And Forms (Zennez Records)

Peter Slavid, LondonJazz News (UK):

VARIOUS ARTISTS

A Celebration Of Keith Tippett (Pig Records)

Patrik Sandberg, Jazz:

CHRIS POTTER Eagle's point (Edition Records)

Cim Meyer, All That Jazz:

FRANK KIMBROUGH

Solstice (Pirouet Records)

Lars Mossefinn, Dag og tid:

JOHN SURMAN Words Unspoken (ECM)

Matthieu Jouan, citizenjazz.com:

ANN O'ARO

Bleu (Cobalt / Buda)

Axel Stinshoff, Jazz thing

PURE DESMOND 100 (Major Music)

Luca Vitali, Giornale della Musica:

NILS ØKLAND BAND

Gjenskinn (Hubro Records)

Yves Tassin, JazzMania:

QUENTIN DUJARDIN & OLIVIER KER OURIO

Serendipity (Agua Music)

Jos Demol, jazzhalo.be:

THOMAS HEBERER/JOE FONDA/JOE HERTENSTEIN

Remedy II (Fundacja Słuchaj)

Christof Thurnherr, Jazz'n'More:

BOBBY PREVITE AND RAY ANDERSON

Double Trouble (Challenge Records Int.)

Kaspars Zavileiskis, jazzin.lv:

THE DAVE STRYKER TRIO WITH BOB MINTZER

Groove Street (Eigen Beheer)

Jacek Brun, www.jazz-fun.de:

IZABELLA EFFENBERG Impressions In Colours (GLM)

Madli-Liis Parts, Muusika:

KIRKE KARJA / LUDIVIG WANDINGER / ETIENNE RANARD

Caught In My Own Trap (Budapest Music Center Records)

Bega Villalobos, In&OutJazz:

ARUÁN ORTIZ Pastor's Paradox (Clean Feed)

De Europe Jazz Media Chart geeft een overzicht van de favoriete albums van een reeks Europese recensenten en wordt maandelijks samengesteld door de Europe Jazz Media Group.